Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 256 (13572) | 1971 оной октябриин 29, пятница | Сэн 2 мүнгэн

МҮНӨӨДЭР—ЛЕНИНСКЭ КОМСОМОЛОЙ МҮНДЭЛҺЭН ҮДЭР

КОМСОМОЛ НЭРЭМНАЙ АЛДАРТАЙ!

...өөдэр Ленинскэ комсомолдо 53 жэл гүйсэбэ. Агууехэ баг... Владимир Ильич Ленинэй үзэл суртал ба гуримай ёһоор бай... Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунис Союз ... гурбан жэлэй туршада совет залуушуулай дайшалхы ман... ...йжа, олон түмэн хүбүүд, басагадые Коммунис партиие той... ...жагсаана, хүдэлмэришэн ангиин хэрэгэй түлөө, ажалша ...ол жаргалай түлөө хатуу зоригтой, эдэбхитэй, хэлбэришэ... ...элшэдые хүмүүжүүлхэдэнь Коммунис партида туһалжа ... Коммунис парти залуу үетэн тушаа саг үргэлжэ анхардаг, ... ажал хэрэгээр омогорходог, тиин Залуушуулай Ленинскэ ...с Союзые өөрынгөө найдамтай халаан, дайшалхы туһа... ...гэжэ тон зүбтэйгээр тоолодог байна.

...СС-эй XXIV съезд дээрэ Ленинскэ комсомолой хүдэлмэридэ ...сэгнэлтэ үгтэһэн байна. Энээн тушаа КПСС-эй ЦК-гай Ге... ...а секретарь Леонид Ильич Брежнев иигэжэ хэлээ һэн: ...молшуудай хүсэ шадалаа, зохёохы эрмэлзэлээ, урагшаа ...а хандуулаагүй ажахын ба соёлой байгуулалтын тиимэ ...ые ухаандаашье оруулхань бэрхэтэй. Комсомолшуудай габ... ...барилганууд, залуу хүдэлмэришэдэй шадабариин бүлэглэ... ...нкурснууд, студентнэрэй барилгын отрядууд, залуушуулай ...ариин бригаданууд, ажаллалгын ба амаралтын зунай ла... ...ри — эдэ бүгэдэ совет залуушуулай ударидагшын, комсо... ...тодорхой ба тон хэрэгтэй ажал хэрэгүүд болоно».

...ай Буряадай республикыншье комсомолшуудай ажал хэ... ...рахада һайшаалтай. Сэлэнгын целлюлоз-картоной комби... Гусиноозерско ГРЭС-эй барилганууд комсомолшуудай габ... ...барилганууд гэжэ соносхогдоод, тэндэ хэдэн зуугаад ком... ...залуушуул хүсэ шадалаа харуулан, габшагай солбоноор ...на.

...ан-Үдын Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадта нү... ...никовой хүтэлбэрилдэг комсомол- залуушуулай бригадын... ...лай 8 часай даабариие 7 часта дүүргэхэ гэһэн үнэтэ үүс... ...гаад, тэрэнь бүхы комбинадай хүдэлмэришэдтэ дэмжэгдэн-...

...гэй комсомолшуудайшье хүсэл зоригынь магтамаар. Зэ... ...аймагай Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой комсомол... ...һайн һайхан үүсхэл республикын колхоз, совхозуудай за... ...лда һайшаагдажа, ниитын малда тэжээлэй бата бэхи баа... ...үүлхэ хэрэгтэ нилээд нүлөөлһэн байха юм.

...сомол-залуушуулай үнэтэ үүсхэлнүүдые, һайн һайхан ажал ...нтыень тоолохо гээшэ бэрхэтэй. Ленинэй һургаалаар ал... ...лэжэн, аха үетэнтэйгөө хамта совет залуушуул комму... ...байгуулалтын бүхы участогуудта эдэбхи үүсхэлтэйгээр, шэн... ...гаар ажаллана. Өөһэдынгөө бодото ажалаар тэдэнэр ... партиин үнэн сэхэ туһалагша байһанаа элитээр харуул... ...мышленность ба хүдөө ажахые дам саашань хурдан түр... ...хүгжөөхын, юһэдэхи түсэбтэ табан жэлэй түсэб ба аба... ...ануудаа болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ, ...үйлэдбэриин аша үрэ ба ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ, ...техникын эрхим шэнэ туйлалтануудые арадай ажахыда нэб... ...дэ, үйлэдбэриин нөөсэнүүдые элирүүлэн улам һайнаар ...нда комсомол-залуушуул өөһэдынгөө горитой хубитые ..., саашадаашье оруулха байха.

...ет экономико хүгжэлтынгөө шэнэ шатада оронхой. Промыш... ...ниин, хүдөө ажахын техническэ бааза үндэһөөрөө хубилаа. ...үедэхи ниитын хүгжэлтын гол асуудалнууд научно-техни... ...хүгжэлтын асуудалнуудтай нягта холбоотой болоод байна. ...нэ байдалда комсомол-залуушуулай үмэнэ тон ехэ зорил... ...табигдана. Сагай эрилтэһээ гээгдэхэгүй, эрдэм наукын туй... ...ые саг үргэлжэ шудалжа, ажал хүдэлмэридөө хэрэглэхын ...оролдохо гээшэ комсомол-залуушуулай тон шухала зорилго ... «...Нэгэдэхеэр — һураха, хоёрдохёор — һураха, гурба... — һураха...» гэһэн ленинскэ эрилтэ ажабайдалай зайла... ... гурим урда мэтэ байһан зангаараа.

...сомол-залуушуул — угаа ехэ хүсэн мүн. Тэрэнэй зэргэдэ ...он гаран хүдэлмэришэд, студентнэр, колхознигууд, эрдэм... ...шанар, һурагшад жагсанхай. Тэдэниие коммунис ёһоор хү... ...хэ, коммунизм эдэбхитэй байгуулагшадай зэргэдэ жагсааха ...комсомолой организацинуудай шухала зорилгонуудай нэгэн ...өөһэдынгөө зэргэнүүдтэхи журам ба эмхидхэл, комсомолой ...нэй дайшалхы шадабари, үүсхэл саг үргэлжэ дээшэлүүл... ...ы залуушуулда коммунис нүлөөгөө улам шангадхажа, тэдэ... ...агууехэ багша Ленинэй ажабайдал, ажал ябуулгын жэшээ... ...хүмүүжүүлхэ, Ленинэй, Коммунис партиин хэрэгэй илалтын ...тэмсэлдэ элсүүлхэ гээшэ комсомолой организацинуудай нан... ...а болоно.

...т комсомол түрэл Коммунис партияа тойруулан өөһэдын... ...нүүдые нягтаар жагсаанхай. Тэдэнэр совет арадтаа, Ком... ...партидаа, коммунизмын үзэл сурталда, агууехэ багша Ильи... ...тэ үнэн сэхэ. Коммунис партиин хүтэлбэри доро совет ком... ..., залуушуул КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые ...ын түлөө тэмсэлдэ, манай орондо коммунизм байгуулхын ...тэмсэлдэ шэнэ амжалтануудые туйлаха байха.

Он жэлэй үнгэрхэ тудам хүдөө ажахы улам бүри хурдан түргөөр хүгжэжэ, мэргэжэлтэ бүхэнһөө гүнзэгы эрдэм мэдэрэл, дүршэл шадабари эринэ.

Хориин аймагай 24-дэхи ГПТУ-да һурадаг комсомол басаган Валя Будажапова һаяар һургууляа дүүргэжэ, трактористын үнэмшэлгэ абаха.

В. ГАУЧЕНОВЭЙ фото.

ШЭНЭ ХЭЛСЭЭН БАТАЛАГДАБА

ПАРИЖ. (ТАСС). Экономическа, техническэ болон промышленна харилсаа холбоо хүгжөөхэ тухай СССР, Франциин правительствануудай хоорондо шэнэ хэлсээн октябриин 27-до Франциин ниислэлдэ баталагдаба.

10 жэлэй болзортой энэ хэлсээндэ СССР-эй Гадаадын худалдаа наймаанай министр Н. С. Патоличев, Франциин Экономико, финансануудай министр Валери Жискар Д. Эстэн гараа табяа.

Хоёр ороной экономическа хүгжэлтын табан жэлэй, мүн ерээдүйн бусад түсэбүүдые дүүргэлтэдэ СССР болон Франциин эмхи, фирмэнүүдэй эдэбхитэйгээр хабаадаха хэрэгые энэ хэлсээн хараална.

Советскэ Союз Франци хоёрой харилсаа холбоо үргэдхэхэ промышленностиин тодорхой һалбаринууд хэлсээнүүд соо элирхэйлэгдэнхэй. Жэшээлхэдэ, автомобильна болон тракторна промышленность, станок бүтээлгэ, онгосонуудые барилга, электроэнерги, тон нарин хэлбэритэй станогуудые, электронно-тоололгын машинануудые үйлэдбэрилгэ, хэлхеэ холбоон, металлурги, нефть болон газ абалга, шулуу нүүрһэнэй промышленность, горно-рудно, ой модоной, химическэ, хүнгэн промышленность—эдэ нэрлэгдэгшэ һалбаринуудта хоёр талада аша туһатай холын хараатай харилсаа холбоо хүгжөөхэ арга боломжонууд ехэ гэжэ тоологдоно.

Советскэ Союзай болон Франциин газар дээрэ асари томо промышленна комплекснуудые хоёр ороной хамтын хүсөөр бариха тухай, жэшээлхэдэ, СССР-эй хүнгэн промышленностиин хэдэн предприятинуудые шэнэлэн шанаржуулгада Франциин хабаадаха тухай хэлсээн баталагдаа.

Энэ хэлсээнэй ёһоор, промышленность, худалдаа наймаанай һалбаринуудта харилсаа холбоо хүгжөөхэ холын хараата программа зохёогдохо байна.

СОВЕТ ЭХЭНЭРНҮҮДЭЙ ДЕЛЕГАЦИ ДРВ-дэ

ХАНОЙ. (ТАСС). Дэлхэй дээрэхи түрүүшын эхэнэр космонавт В. В. Николаева-Терешкова толгойлогшотой совет Эхэнэрнүүдэй комитедэй делегаци Вьетнамай Демократическа Республикада айлшалжа байна. Делегаци ДРВ-гэй эгээн томо далайн порт Хайфон ошоо. Удаань Халонг хүрөө. Халонгдо совет айлшадай хүндэлэлдэ олонниитын хабаадалгатай митинг болоо.

ЛУВРЫЕ ОШОЖО ХАРАБА

ПАРИЖ, октябриин 27. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Л. И Брежнев мүнөөдэр Франциин болон бүхы дэлхэйн соёл культурын омогорхол болодог Лувр гэжэ музей ошожо хараба. Луврын үүдэндэ хүндэтэ совет айлшаниие Франциин культурын хэрэгүүдэй талаар министр Ж. Дюамель угтаба. Министр Франциин музейнүүдэй директор Ж. Шатлен, Луврай музейн директор А. Парро гэгшэдтэй Л. И. Брежневые танилсуулба.

Энэ урдын ордоной залнууд соо суглуулагдаһан искусствын гайхамшаг зохёолнуудтай Л. И. Брежнев танилсаба. Луврта дэлхэйн олон оронуудай элдэб үеын болон элдэб маяг баримталдаг суута уран зураашадай, скульпторнуудай зохёолнууд табигданхай.

Удаань Л. И. Брежнев Луврын ехэ галерей ошобо. Тэндэ табигдаһан Пабло Пикассогой зурагуудые хараба. Уласхоорондын Ленинэй шангай лауреат бүхы дэлхэй дээрэ суурхаһан энэ уран зураашын ерэ наһанай ойтой дашарамдуулан эмхидхэгдэһэн выставкэ дээрэнь 1909 онһоо эхилээд, 1945 он хүрэтэрхи хугасаа соо бүтээгдэһэн элдэб түхэлэй зурагуудынь харуулагдана.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь хүндэтэ айлшадай дэбтэр соо гараа табяа.

ПАРИЖ, МАРИ-РОЗ ҮЙЛСЭ, 4

ПАРИЖ. (ТАСС-ай тусхай корр.). В. И. Ленинэй Францида байһан үетэй холбоотой зүйл бүхэниие ороной ажалшад нарин нягтаар сахижа байдаг. Парижай Мари-Роз үйлсэдэ № 4 гэр бии юм. Энэ гэртэ 1909 оной июлиин 6-һаа эхилээд, 1912 оной июниин 12 хүрэтэр В. И. Ленин ажаһууһан юм. Франциин Коммунис парти КПСС-эй ЦК-гай дэргэдэхи марксизм-ленинизмын институдай туһаламжаар эндэ музей байгуулаа һэн.

Мүнөөдэр В. И. Ленинэй гэр музейе харахаяа КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев эндэ ерэбэ.

Мари-Роз үйлсэдэ олон мянган хүн зон сугларба. «Л. И. Брежнев амжалтатай айлшалагты!», тэрэшэлэн ородоор: «Нүхэр Брежневтэ амар мэндэ!»—гэһэн транспарантнуудые, улаан тугуудые тэдэнэр гартаа баринхай. «Советскэ Союз мандаха болтогой!», «Хани барисаан!» гэһэн үгэнүүдые хэдэн зуун хүн нэгэ доро дабтана. «Интернационалай» һүртэ аялга зэдэлнэ. Иигэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариие хани халуунаар сугларагшад амаршална.

Совет оронһоо ерэһэн хүндэтэ айлшанаа ФКП-гэй Генеральна секретариин орлогшо нүхэр Ж. Марше, партиин Политбюрогой гэшүүд нүхэд Г. Бесс, Ж. Дюкло, Ж. Фришман, Б. Фрашон, Р. Гюйо, Р. Леруа, П. Лоран, Р. Пике, Г. Плисонье, Ж. Сеги, М. Венсан гэгшэд угтаба.

Л. И. Брежнев, ФКП-гэй хүтэлбэрилэгшэд, Л. И. Брежневтэй хамта ерэһэн совет тушаалта нюурнууд гурбадахи дабхарта гаража, Ленинэй байрада оробо. 1909—1912 онуудта Мари-Роз үйлсэдэхи энэ бишыхан байра ородой революциин ёһотой штабынь болоод байһан юм.

Музейн байгуулагдаһан тухай, В. И. Ленинэй Парижда байһан үедэ хабаатай зарим экспонадууд тухай ФКП-гэй гэшүүн, гэр-музейе даагша нүхэр А. Лежандр нүхэр Л. И. Брежневтэ хөөрэжэ үгөө.

Нүхэр Л. И. Брежнев ехэтэ һонирхон, анхаралтайгаар Ленинэй байрые хараа, хоёр таһалга соонь табигдаһан экспозицитай танилсаа. Фото-зурагууд, документнүүд, гравюранууд В. И. Ленинэй ажабайдал, ажал ябуулгада зорюулагданхай. Парижда ерээд байхадаа хэһэн ажал ябуулга Советскэ Союзай Коммунис партиин, Франциин Коммунис партиин түүхэнүүд тухай эндэ табигдаһан экспозици хөөрэнэ.

Энэ үедэ Мари-Роз үйлсэдэ сугларһан ажалшад «Интернационал» дуулана. Амаршалгын хани халуун үгэнүүд зэдэлнэ.

В. И. Ленинэй кабинет байһан таһалга сооһоо нүхэд Л. И. Брежнев, Ж. Марше гэгшэд балкон дээрэ гарана. Үйлсэдэ сугларанд байһан Парижай ажалшадай түлөөлэгшэд халуун альга ташалгаар тэдэниие угтаба. Сугларагшадта хандан нүхэр Ж. Марше үгэ хэлэбэ.

Нүхэр Ж. МАРШЕГЭЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэр Брежнев!

Совет правительственна делегациин бүридэлдэ ородог хүндэтэ совет нүхэд!

Франциин Коммунис партиин Центральна Комтедэй үмэнэһөө, манай ороной бүхы ажалшадай, түрүү үзэлтэй хүнүүдэй үмэнэһөө Ленинэй ажаһууһан энэ гэр соо таниие амаршалхыемни зүбшөөгыт.

Бүхы эпохонуудай эгээн агууехэ революционер хүнэй манай ниислэлдэ эдэбхитэй хүдэлмэреэ ябуулжа байха үедэ, хаанта засагай мүрдэлгэһөө тэрьедэжэ манай орон ерээд байха үедэнь капитализм бүхы дэлхэй дээрэ гансаараа эзэрхэжэ байгаа юм.

Маркс, Ленинэй зохёоһон научна социализмын хараа шугам баримталдаг ёһотой революционернүүд тиихэдэ үсөөхэн һэн. Тэдэниие полици хаа хаанагүй мүрдэн хашадаг байгаа.

Имагтал Ленинэй ашаар социализм юрэл һургаал бэшэ, харин ёһотой хүсэн боложо зангираа юм.

Имагтал Ленинэй хүтэлбэри доро дэлхэйн түүхэдэ түрүүшын социалис революци илажа, эгээн түрүүшын социалис гүрэн — Совет социалис Республикануудай Союз байгуулагдаа һэн. Таанар мүнөө тэрэ агууехэ гүрэниие түлөөлэн ерээд байнат.

Зуун жэлэй эхинһээ Ленинэй энээхэн байрада хорохо ушартай болоһон сагһаа хойшо социализм асари ехэ түүхэтэ алхамуудые хээ.

Имагтал социализм мүнөө ниитын хүгжэлтын гол шэглэл тодорхойлно, уласхоорондын хэрэгүүдтэ социализм лэ шиидхэхы үүсхэл оролдолго гаргана.

Социализмын мэдэлдэ мүнөө дэлхэйн үйлэдбэриин гурбанайнь нэгэ хуби оронхой.

Социализм хадаа мүнөө дэлхэйн бүмбэрсэгэй туби бүхэндэ хүгжэн һалбаржа байгаа хүсэн түгэлдэр гүрэнүүд мүн.

Социализм хадаа, Ленинэй хэлэһэнэй ёһоор, бүхы гэшүүдэйнгээ ажана дэлгэр байдал, оюун ухаанайнь, бэе махабадынь сүлөөтэй хүгжэлтые хангаха гол зорилготой общество мүн.

Социализм хадаа хүн түрэлтэнэй ерээдүй, тэрэ тоодо Франциин ерээдүй мүн.

Бидэ социализм байгуулхын түлөө тэмсэнэбди.

Арадай нэгэдэлэй демократическа правительство байгуулха тухай Франциин Коммунис партиин дурадхаһан программа манай ороной социализмын энэ замаар дабшалгада илангаяа таатай эрхэ байдал хангаха һэн. Энэ программые бэелүүлгэ хадаа экономическа ба социальна түрүү удхатай демократическа шэнэ засаг Францида тогтоохо, социализм тээшэ шэглэһэн сэхэ зам нээхэ арга олгохо байна бшуу.

Социальна дэбжэлтын, бэеэ даанхай байдалай, эб найрамдалай болон социализмын хэрэгэй бүхы дэлхэй дээрэ илахын түлөө хэгдэжэ байгаа хүнгэн бэшэ тэмсэлдэ Советскэ Союз нилээд ехэ хубитые оруулна.

Дээрэ хэлэгдэгшые КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүд, уласхоорондын хэрэгүүдтэ гүнзэгы удха шанартай алхамуудые Советскэ правительствын хэжэ байһан ушар дахин гэршэлнэ.

Тиимэһээл пролетарска интернационализмын гол ёһонуудта үнэн сэхэ манай Коммунис парти, Франциин хүдэлмэришэн анги Советскэ Союзай Коммунис партитай аха дүү ёһонойнгоо нэгэдэлые өөрынгөө ажал ябуулгын тон шухала хубинь гэжэ тоолодог байгаа.

Байгша оной июль һарада Москвада болоһон шухала удха шанартай уулзалга хани ёһоноймнай харилсаа холбооной бата бэхиие, найдамтай үндэһэтэйе гэршэлээ бэлэй.

Манай партинуудай хани барисаан манай хоёр оронуудайшье аша туһада шухала хэрэгтэй.

Ямаршье политическэ үзэл, философско хараа бодол баримталдаг байгаа һаа, нацизмын зэрлиг засаг түрые хяа бута сохилгодо совет зэбсэгтэ хүсэнүүдэй харуулһан баатаршалгые француузууд мартадаггүй юм. Совет сэрэгшэд Треблинг, Освенцим мэтын үхэлэй лагерьнуудай үүдэ нээгээ, тэдэнэр лэ арадуудые Гитлерэй боол ёһоной дарлалгаһаа абараа бшуу.

Франко-совет харилсаа холбоон Европодохи аюулгүй байдалай бата үндэһэн гэжэ француузууд һайн мэдэдэг. Али бүхы һалбаринуудта байгуулагдаһан бэе бэеынгээ национальна бэеэ даанхай байдалые хүндэлһэн, бэе бэедээ аша туһатай, адли тэгшэ эрхэ үндэһэлһэн харилсаа холбоон Франциин ерээдүйн хүгжэлтэдэ тон шухала удха шанартай.

Тиимэһээнь лэ амгалан байдал хүсэдэг, Эхэ оронойнгоо гэрэлтэ һайхан ерээдүй тээшэ эрмэлзэдэг Франциин хүн бүхэн мүнөө эхилһэн франко-совет хөөрэлдөөнүүд хоёр ороной экономическа, политическэ харилсаанда шэнэ шухала алхам болоһой гэжэ хүсэн хүлеэнэ.

Тиимэһээл Советскэ Союзда эсэргүү бүхы ябуулгануудые буруушаажа, байдагбди, тэрээниие үүсхэн эхилэгшэдтэ хатуу харюу үгэдэгбди, үгэхэшьебди. Манай хэжэ байгаа бүхы хэшээл оролдолго, хэрэгүүд Франци СССР хоёрой харилсаа холбоо хүгжөөхэ, манай оронуудай амгалан ёһоор зэргэ оршон байха хэрэгые хангаха зорилготой. Зүгөөр эдэ бүхы хэрэгүүднай капиталай дарлалгатай орон соогоо манай хэжэ байгаа тэмсэлдэ, хүниие хүнэй мүлжэлгэһөө, сүлөө общество байгуулхын түлөө, социалис Франциин түлөө тэмсэлдэмнай һаад хэнэгүй, харин манай тэмсэлэй уг зорилготой тааралдана.

Хүндэтэ нүхэр Брежнев!

Түрэл ороноо бусахадаа совет коммунистнуудта, бүхы совет арадта Франциин Коммунистнуудай, ажалшадай, демократуудай зүгһөө халуун амаршалга дамжуулжа, манай хоёр арадуудай хоорондохи харилсаа бэхижүүлхын тула, Европодо аюулгүй байдал, харилсаа холбоо, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангахын тула бидэниие бүхы арга боломжоёо хэрэглэхэ, хүсэ шадалаа гамнахагүй гэжэ найдуулхыетнай гуйжа байнабди.

Ленинэй илагдашагүй һургаал мандаха болтогой!

Советскэ Союзай Коммунис парти мандаха болтогой!

Франко-совет хани барисаан, харилсаа холбоон мандаха болтогой!

Социализм ба коммунизм мандаха болтогой!

***

Нүхэр Ж. Маршегэй хэлэһэн үгые Парижай ажалшад анхаралтайгаар шагнаа, нэгэтэ бэшэ удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтаа.

Удаань микрофоной дэргэдэ нүхэр Л. И. Брежнев ерэнэ. Мари-Роз үйлсэдэ нэрьемэ альга ташалган болоно, амаршалгын халуун үгэнүүд соностоно.

Нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэд!

Хүндэтэ нүхэр Марше!

Манай партиин ба бүхы дэлхэйн үгытэй ангиин агууехэ вождь, совет гүрэниие байгуулагша Владимир Ильич Ленинэй ажаһууһан, ажаллаһан энэ байрада орожо гарахадаа ямар ехээр манай сэдьхэлээ хүдэлгэһые Та бүгэдэ ойлгонот.

Совет хүн бүхэнэй зүрхэндэ инаг дүтөөр һанагдадаг энэ газарые орожо хараха арга ойлгоһонойтнай түлөө бидэ баясхалан хүргэнэбди.

Совет коммунистнууд, агууехэ Ленинэй һурагшад, хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэд тэрэнэй захяае, тэрэнэй хүсэлнүүдые ажабайдалдаа амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна.

Ленин Франциин арадые хододоо хүндэлдэг, тэрэнэй демократическа болон революционно ёһо заншалнуудыень үндэрөөр сэгнэдэг, Парижай коммунын болон Франциин үгытэй ангиин бусад хүдэлөөнэй түүхэтэ дүршэлые нарин нягтаар шудалдаг байгаа гэжэ бидэ һайн һанажа ябадагбди.

В. И. Ленинэй Парижда байлгатай холбоотой бүхы зүйлнүүдтэ иимэ энхэргэн анхаралтайгаар хандадагайнь түлөө Франциин коммунистнуудта, Франциин компартиин ЦК-да үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэбди.

Совет болон француз арадуудай, СССР Франци хоёрой хани барисаан мандаха болтогой!

***

Нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые сугларагшад үни удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар угтаа. «Советскэ Союз мандаха болтогой!»—гэһэн юрөөл үгэ соностоно. «Ура!», «Эб найрамдал!», «Хани барисаан!» гэһэн үгэнүүдые сугларагшад ород хэлэн дээрэ хашхарна.

Музейдэ бэлэг болгон СССР-эй Арадай уран зурааша Н. В. Томскиин бронзоор бүтээһэн В. И. Ленинэй скульптура нүхэр Л. И. Брежнев дамжуулан үгэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь музейн дурасхаалай дэбтэр соо иигэжэ бэшэбэ:

«Владимир Ильич Ленинэй гурбан жэл үлүүтэй ажаһууһан, хүдэлһэн энэ юрын гэр байрые сэдьхэлээ доһолгон орожо харабабди.

Россида хорото этэгээдүүдэй гааража байһан харанхы үе сагта эмиграцида ерээд байһан Ленин Россин үгытэй ангиин партиие хаанта засагта, помещик, капиталистнуудта эсэргүү тэмсэлдэ эндэл бэлдээ юм.

Агууехэ Ленинэй ажабайдалтай, хэрэгүүдтэй, нэрэ солотой холбоотой зүйл бүхэн совет коммунистда нангин удха шанартай. Уласхоорондын хүдэлмэришэн ангиин вождиин дурасхаалда иимэ энхэрэл, анхаралтайгаар хандадагайнь түлөө Франциин компартида үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэбди.

Л. БРЕЖНЕВ».

В. И. Ленинэй музейдэ ошолго, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин Парижай ажалшадтай Мари-Роз үйлсэдэ болоһон аха дүүгэй, үнэн зүрхэнэй уулзалга пролетарска интернационализмын хүсые гэршэлһэн, совет болон француз арадуудай хоорондохи хани барисаанай бэхижэһые харуулһан зүрхэ хүдэлгэмэ демонстрацяар түгэсөө.

(ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВ Ж. ПОМПИДУТАЙ УУЛЗАБА

ПАРИЖ. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн Л. И. Брежнев Франциин Республикын Президент Ж Помпидутай уулзажа, совет-француз харилсаа саашадань хүгжөөлгын, мүн уласхоорондын шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгээ октябриин 27-до үргэлжэлүүлээ.

Хани барисаанай, үнэн зүрхэнэй оршон байдалда үнгэрһэн уулзалгада совет талаһаа СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В. А. Кириллин, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-һээ Францида байдаг элшэн сайд П. А. Абрасимов байгаа. Франциин талаһаа уулзалгада Премьер-Министр Ж. Шабан-Дельмас, Гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Шуман, Франциһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Р. Сейду хабаадаа.

А. Н. КОСЫГИН КУБАДА

ГАВАНА. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгинай Кубын Республикада хани ёһоор айлшалалга үргэлжэлһөөр.

Революциин ордон соо нүхэр А. Н. Косыгин, Кубын Коммунис партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, Революционно правительствын премьер-министр нүхэр Фидель Кастро гэгшэд октябриин 27-до хөөрэлдөө хэжэ эхилээ.

***

Кубын арадай национальна герой Хосе Мартиин хүшөөгэй дэргэдэ нүхэр А. Н. Косыгин баглаа сэсэг табиба. Энэ ёһололой үедэ Кубын компартиин ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, революционно правительствын министр Армиро Вальдес болон бусад тушаалта нюурнууд байлсаа.

...УБЛИКЫН ЖУРНАЛИСТНУУДАЙ СЪЕЗД

...Буряадай обкомой по... ...рэлэй байшан соо ...республикын журна... ...V съезд болобо. Съез... ...дэ иимэ асуудалнууд ...:

...журналистнуудай хол... ...ениин тоосоон;

...истнуудай холбооной ...комиссиин тоосоон;

...стнуудай холбооной ...һунгалга;

...нуудай холбооной ...комиссиие һунгалга;

...журналистнуудай III ...легадуудые һунгалга.

... Журналистнуудай ...тоосоон» гэһэн нэгэдэхи ...республикын Журна... ...холбооной правлениин ... орлогшо нүхэр ..., хоёрдохи асууда... ...иин комиссиин түрүү... ...р А. С. Коротаева гэг... ...элнүүдые хэһэн байна. ...н элидхэлнүүдые зүб... ...дэ Улаан-Үдын аймагай «Коммунизмын туяа» газетын редактор нүхэр **Андохинов,** республикын номой хэблэлэй главна редактор нүхэр **Дугаров,** Мухар-Шэбэрэй аймагай «Ленинэй зам» газетын редактор нүхэр **Давыдов,** Буряадай ниитын эрдэмэй институдай директор нүхэр **Лубсанов,** «Правда Бурятии» газетын редактор нүхэр **Щёкотов,** «Байгал» журналай главна редактор нүхэр **Бальбуров,** уран зохёолшо **А. Жамбалон,** Улаан-Үдын Ажалай Улаан Тугай ордента авиационно заводой олон тиражтай газетын редактор нүхэр **Левченко,** Улаан-Үдын телестудиин ахалагша редактор нүхэр **Смирнова,** Буряадай ниитын эрдэмэй институдай аспирант нүхэр **Голубев,** КПСС-эй Буряадай обкомой секретарь нүхэр **Баднев** болон бусад хабаадалсаба.

Съездын мандатна комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр **Ц-Д. Н. Дугаровай** эхидхэл делегадууд шагнаад, тэрэниие нэгэн дуугаар батална байна.

Съездын хүдэлмэридэ хабаадалсагшад зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаараа дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

Удаань Буряадай АССР-эй журналистнуудай холбооной правлени 21 хүнһөө, шалгалтын комисси 5 хүнһөө бүридүүлэгдэн һунгагдаба. Мүн тиихэдэ СССР-эй журналистнуудай III съездэ 2 делегат һунгагдаһан байна.

Энээгээр Буряадай журналистнуудай V съезд хүдэлмэреэ дүүргээ.

Зураг дээрэ (зүүн гарһаа): Бур АССР-эй журналистнуудай V съездэ хабаадагшад — «Зэдын үнэн» газетын редакторай орлогшо Даша-Дэмбэрэл Дугаров, «Прибайкалец» газетын редакциин харюусалгата секретарь Василий Седунов, «Улаан Сэлэнгэ» газетын редактор Галсан Сабжаев.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

КПСС-эй XXIV СЪЕЗДЫН ШИИДХЭБЭРИ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

ОМОГ ДОРЮУНААР, УРМА ЗОРИГТОЙГООР

ЭГЭЭ МҮНӨӨ үедэ, Ленинскэ комсомолой мүндэлһэн үдэрэй һайндэрлэлгэдэ бэлдэжэ байһан үедэ, аймагай комсомолой организацинуудай тоосоото һунгалтын суглаанууд түлэг боложо байна. КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхэ зорилгоор бүтээжэ байһан ажал ябуулга тушаа ехэ хөөрэлдөөн болоно. Тиигэхэ ёһотойшье. Шэнэ табан жэлэй түрүүшын лэ жэлһээ эршэтэйгээр хүдэлөө хадаа саашадаа хэрэгэй бүтээсэ урагшатай байха байһаниинь мэдээжэ.

Юһэдэхи табан жэлэй нэгэдэхи жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэхэ ехэ тэмсэлдэ аймагаймнай комсомолшууд болон залуу үетэн түрүүшын үдэрһөө эрид шууд оролсоһон байха юм. Габшагай ажалаараа, эдэбхи үүсхэлтэ хэрэгээрээ суурхаһан залуу үетэмнай улам олон боложо байһандань урмашамаар.

Үдын совхозой һаалишан басаган Галина Собенникова бэрхэ малшан боложо байна. Үнгэрһэн юһэ һарын туршада энэ залуу һаалишан даажа байһан бүлэг үнеэдэйнгээ толгой бүриһөө 1.900 килограмм һү һаанхай. «Георгиевский» совхозой һаалишан Альбина Корниловагай амжалта мүн лэ баясамаар. Тиихэдэ Хүрбын ба Анаагай совхозуудай комсомол-залуушуулай фермэнүүдэй малшад һайнаар ажаллана.

Хориин леспромхозой Зүүн Хуурайн модо бэлэдхэлэй пунктын ВЛКСМ-эй XVI съездын нэрэмжэтэ Михаил Юдинэй даадаг бага комплексно бригадын коллектив юһэ һарын дүнгөөр болоходо, даабаряа 1000 кубометрээр ахижа ябана. Үбһэ хуряалгын үедэ сабшалан дээрэ комсомол-залуушуулай 12 коллектив эршэ зоригтойгоор хүдэлөө. Энэ жэлэй таряа хуряалгада хабаадалсаһан 36 залуу комбайнернүүд залуу механизаторнуудай республиканска мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсожо, яһала урагшатай хүдэлжэ гараа гээшэ. Үбһэшэдэй бригаданууд сооһоо Хүрбын совхозой мэдээжэ луговод Д. Б. Ракшаев хүтэлбэрилэгшэтэй залуушуулай коллектив бултанһаа ехэ үбһэ сабшажа абаа юм. Тэдэнэр 4100 центнер үбһэ, 168 тонно сенаж бэлэдхэһэн юм. Аймагай комсомолшууд болон залуушуул бүхыдөө 50 мянга гаран центнер үбһэ хуряажа шадаа.

Таряа хуряалга дээрэ ВЛКСМ-эй ЦК-гай «Алтан хоолос» гэһэн тэмдэгтэ урда жэлдэ хүртэһэн комбайнер Галимзян Ахмедзянов баһал түрүүлээ. Виктор Борисов (Анаагай совхоз), Николай Краснопеев, Николай Филиппов, Михаил Карбаинов (Дээдэ Тайлсын совхоз), Владимир Хонихоев (Үдын совхоз) болон бусад олон нүхэд магтаалда хүртөөд байна.

Гэхэ зуура социалис мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ үшөөл дутагдалнууд бии. «Социалис мүрысөө эмхидхэлгые саашадань һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолой эрилтэтэй зохилдуулан, энэ шухала хэрэг һайжаруулха, гуримшуулха тушаа асуудал ВЛКСМ-эй райкомой пленум дээрэ зүбшэн хэлсэһэн байнабди. Тиихэдэ профсоюзай организацинуудтай нэгэн хамта залуу үетэнэй дунда коммунис ажалай түлөө хүдэлөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ ёһотойбди. Энэ хүдэлөө зүбөөр эмхидхэхэ шухала болоно. Залуу үетэнэй эдэбхи үүсхэл улам бадаруулха, ажалдаа коммунис ёһоор хандадаг байхаар, түрүү үзэл бодолтойгоор, эрдэм һургуули түгэсөөр хүмүүжүүлхэ ехэ хүсэтэй хүдэлөөн байһаниинь мэдээжэ.

«КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө» гэһэн уряа доро дэлгэрһэн бүхэсоюзна ленинскэ шалгалтада бэлдэжэ байхадаа, манай комсомолой гэшүүн бүхэн, залуу хүн бүхэн «Коммунизмда һураха!» гэһэн өөрын түсэбтэй. Тэрэ түсэб соонь ленинскэ партиин захяа заабаринуудые хүсэндэнь хүргэхын тула ямар хэрэг бүтээхэ байһаниинь тодорхойлогдонхой бшуу. Жэшээнь, Анаагай совхозой һаалишан, комсомолой гэшүүн Данзама Намсараева энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1800 килограмм һү һааха уялга абахатаяа хамта, ажалһаа таһарангүй һурахаар Буряадай хүдөө ажахын институтда орохо, нютагайнгаа ниитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсаха байһанаа элирхэйлээ.

Анаагай совхозой 3-дахи отделениин ахалагша хонишон, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Зоя Жамсаранова, Хориин леспромхозой Зүүн Хуурайн модо бэлэдхэлэй пунктын ВЛКСМ-эй XVI съездын нэрэмжэтэ бага комплексно бригадын бригадир Михаил Юдин гэгшэд «Табан жэлэй чемпионой» нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөө үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлээ гэһэн уряатай бэшэгээр. аймагайнгаа бүхы комсомолшууд болон залуушуулда хандаба. Эдэ хоёр үүсхэлшэдэй нэмэл бэшэг аймагай «Шэнэ Үдэ» газетэдэ томилогдоһон байна.

Наймадахи табан жэлэй түсэб амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан Зоя Жамсаранова. «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медальда хүртэһэн Михаил Юдин гэгшэд иимэ уряатайгаар үетэн нүхэдтөө хандаха зуураа, түсэбтэ табан жэлэй туршада бэелүүлхэ зорилгоёо түсэблэн тодорхойлһон байна. Аймаг соогоо сууда гараһан хоёр бэрхэ комсомолшуудай гаргаһан үүсхэлые дэмжэн, совхозуудай, леспромхозуудай, предприятинууд болон эмхи зургаануудай ВЛКСМ-эй комитедүүд эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулжа захалба. Табан жэлэй туршада бэелүүлхээр өөрынь социалис уялгануудые залуу ажалша хүн бүхэн абажа эхилбэ.

Һурагшад болон пионернүүдшье иимэ үедэ хажуу талада байхагүй байһанаа мэдүүлнэ. «Һураха, һураха, үшөө дахин һураха» гэһэн Ильич багшынгаа һургаал заабаринуудые бэелүүлэн, һайнаар һураха, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй ажалда габшагайгаар хамһалсаха, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна пионерэй организациин 50 жэлэй ойе эрхим үрэ дүнтэйгөөр угтаха гэһэн уялга тэдэнэрнай абанхай гээшэ.

Ленинскэ комсомолойнгоо түрэһэн үдэрэй ойн һайндэрые угтажа байха үедөө залуу [...] дай дунда эмхидхэгдэж [...] лис мүрысөөнэй дүй [...] янза түхэлые улам нари[...] мүрысөөнэй эмхидхэл [...] рилхэ хэрэг улам һай[...] асуудалда анхарал онсо [...] жа эхилһэн байнабди. Ии[...] тэ ажалша залуушуулнай [...] эй комитедүүдэй үмэнэ [...] шье. Мүрысөө дэлгэрүүлхэ[...] луу үетэнэй ниитэ-по[...] мэдэрэл, болбосон түхэл[...] шэлүүлхэ асуудалда онсо [...] ха зорилго табигдана. [...] түлөө аймаг соо эмхидх[...] мүрысөөнэй гурим нэгэ [...] гэ уг зорилготой байха [...] жэ ойлгогдоно.

Залуушуулай, комсомо[...] нэй үмэнэ харюусалга[...] хүндэтэйшье зорилго табигд[...] Тэрэнээ амжалтатайгаар, [...] хы дабшасатайгаар бэе[...] тула хамаг хүсэеэ, бэлиг [...] баряа, оюун бодолоо таби[...] һаниинь дамжаггүй.

Д. САНЖИ[...]

ВЛКСМ-эй Хориин райком[...] нэгэдэхи секрет[...]

Хүсэлшни уряалнал, СВЕТЛАНА

I

НЮТАГАЙНГАА дунда һургуули амжалтатайгаар дүүргээд, Светланын түрэл ажахыдаа үлэжэ, эхэтэйгээ хамта һаалиин гүүртэдэ хүдэлмэрилжэ эхилхэдэнь, хүршэ айлнуудайнь һамгад «Энэ Цырен-Долгорнай юугээр дутаһандаа басагаяа һургуулида эльгээнгүй ажаллуулба гээшэб. Үхибүүдынь томонууд болоо ха юм. Үбгэниинььшье яһала бараг ажалда хүдэлмэрилнэ. Юрэдөө, басагаяа эртээнһээ дуратай һургуулидань оруулжа, мэргэжэлтэй болгуулха байгаа» гэлдэжэ, доро дороо өөрынхеэрээл сэсэрхэлдэдэг, шэбэнэлдэдэг бэлэй. Үнэндөө Светланын эхэ эсэгэ хоёр арбадахиие дүүргэһэн басагаяа ямар нэгэн институтда оруулхаар нилээд оролдоһон, хубсаһа хунарһаа эхилээд, харгыда хэрэгтэй юумыень хүсэдөөр абажа, шадал соогоо түхеэрһэншье байха. Тиин гэһээнь Светлана басаганиинь комсомолой хамтын суглаанһаа ерэхэдээ алталмал бэшэгтэй улаан хабтаһа баринхай, үүдэ ороһоор хүсэд хубсаһаяашье тайлангүй:

— Битнай хоёр жэл соо совхоздоо хүдэлмэрилхэ болооб. Намтай үшөө гурбан хүн үлэжэ ажаллахаар шиидэбэ,— гэжэ омог баяртайгаар хэлээ бэлэй.

Түрэһэн басаганайнгаа иигэжэ хэлэхые хүлеэгээгүй байһан эхэ эсэгэ хоёрынь абаһаар нилээд гайхалсаа һэн. Теэд Светлана гэртэхинээ хэды гомодхооһоноо мэдэрбэшье, өөрынхеэрээл байхые оролдон:

— Нэгэ хоёр жэл хүдэлмэрилхэдэ яашахань һэм. Һурахаяа огтолон болихоёо байнагүй ха юмбиб. Хэзээшье һураа һаамни саг бии. Комсомолой суглаан дээрэ үетэн нүхэдэйнгөө түрэл ажахыдаа үлэхөөр үүсхэл гаргахадань миил доошоо хараад һуухань аягүй шэнги байгаа. Тиигээд би баһа үлэжэ хүдэлмэрилхэмни гээб. Эжы, таанад наһатай боложо байна ха юмта. Бидэ залуушуулай һургуулияа дүүргэһээр зүг бүхэнөөр таража ошоходомнай танай орондо хэн ажаллаха юм,— гээд абяагүйхэн эхэ эсэгэ хоёроо энеэбхилэн хараад һууба.

Басаганайнгаа иигэжэ томоотой янзаар хэлэхэдэнь гайхажа, сэдьхэлээ хүдэлгэһэн Цырен-Долгорой шарай гэнтэ нимгэржэ, «Зүбшөөе» гэһэншүү үбгэн тээшээ уриханаар эмнеэд абаба.

Тэрэ үдэрһөө хойшо энэ бүлэдэ үшөө нэгэ хүдэлмэришэн нэмэһэн намтартай.

II

КОМСОМОЛ басаган Светлана Доржиева үнишье бодожо байнгүй. Эрхирэгэй һаалиин гүүртэдэ эхэтэйгээ хамта һаалишанаар ажаллажа эхилһэн юм. Бүлэг һаамхай үнеэдые даажа абаһан Светланада абаһаар нилээд хүшэр шэнгеэр үзэгдөө бэлэй. Теэд дүй дүршэлтэй эхынгээ заабари доро хүдэлмэрилхэдөө үнеэдые һааха, харууһалха «нюусануудыень» шудалжа эхилһэн юм. Тиигэжэ үдэр хоногой үнгэрхэ бүри харюусалгата ажалдаа улам дүршэжэ, үшөөнэй һаалишадһаа дутуугүй хүдэлмэрилдэг болоһон бэлэй.

Нэгэтэ үдэшэ ажалаа дүүргээд, хубсаһаяа һэлгэжэ һаял кинодо ошохо гэжэ байтарнь, суг ажалладаг Лизэнь мэгдүү түргэнөөр газааһаа орожо ерэһээр:

— Света, гэртээ гүш? Алаг үнеэншни тугаллахаяа байна хэбэртэй һэн. Ошожо хараарай,— гээд ябашаба.

Хүн болоһоор үнеэ тугаллуулжа үзөөгүй Светлана нилээд мэгдэбэ. «Зай яалтай гээшэб? Үгайдхадаа эжымни город ошонхой хамнай. Гүүртые даагшые хэлэхэл болооя даа. Үгышье һаа Лизые» гэжэ бодоһоор халаадаа углаад, түргэхэн малай байра тээшэ гэшхэлбэ. Хүрэжэ ерэхэдэнь үнеэниинь баруун хажуу тээшээ налайн хэбтэшэнхэй, хүндөөр уухилан дүлижэ байба. Светлана абаһаар яахашье мүрөө оложо ядан байтараа, һү тушаан абадаг таһалга тээшэ бии шадалаараа гүйн ошожо, тэндэһээ хайша, табхархан шэлтэй иод, торгон утаһа абажа ерэбэ. Тэрэнэй иигэжэ урагша хойшоо һүндэлэлдэһөөр байтар тугалай нариихан хоншоор урда хоёр туруунтайгаа хамта, бултайжа захалба. Сошордоһон басаганай юу хэхэ, яахаяашье ойлгожо ядашоод байтар, талаан болоходо, Лизэ нүхэрынь ерэжэ, зүрхэниинь нэгэ бага доро оробо.

Тэрэ хоёр нарай тугалаа эхэдэнь һайса долёолгоод, урид бэлдэгдэһэн байрадань оруулжа, одоол сэдьхэлээ тэниилгэн гэр тээшээ гэшхэлээ бэлэй.

Анха түрүүшынхеэ нарай тугал абаһан Светлана нилээд, баяртай гэртээ ороходонь, һүниин 2 часһаа һаял үнгэржэ байба. Тэрэ шэрэм дээрэхи кастрюлитай шүлөө абажа ууха үедөө «Кинодо ошоогүй байһамни болоо даа. Үглөөдэр эжымни намдаа юун гэхэнь гээшэб. Үнэхөөрөө һаалишанай ажал түбэгтэйшэг байна даа. Харюусалгатайшье, заримдаа хүшэршье» гэжэ олон табые сэдьхэнэ...

III

САГ гээшэ уһанай урасхал мэтэ мэдэгдэнгүй түргөөр үнгэрнэл даа. Комсомол басаган Светлана Доржиева һаалишан болоһоор жэлһээ үлүүтэй болобо. Тэрэ заримдаа ехээр эсэшоод байхадаа гү, али холын хото городто һуража байһан нүхэдэйнгөө бэшэг абахадаа, яажа һаалишан болоһоноо эжэлүүдгүй һанадаг. Теэд яахабши, өөрынгөө дураар ажахыдаа үлөө ха юм. Энээндээ голхорхошье гэжэ юуб. Үнэндөө Светлана багшын мэргэжэл шудалжа, балшар жаахан үхибүүдтэ эрдэм ном заажа һургаха хүсэлэйнгөө хэзээдэшье бэелүүлэгдэхэ байһаниие этигэһээр зандаа.

— Ерэхэ жэлдэ гүрэнэй Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай дээдэ һургуулида орохоор шиидэнхэйб. Сүлөөтэй сагтаа номоо үзэдэгби. Зарим нэгэн «үзэһэн һургуулишни хоёр жэл соо хуу мартагдашаха, дэмы эндэ үлэбэш» гэлсэдэг. Зүгөөр хаанашье номһоо хахасангүй ябахада муу юумэнь үгыл даа,— гээд Светлана Доржиева сэхэ руунь хэлээ һэн.

IV

НАМАРАЙ эхин һарын гарамсаар газаа гэнтэ хүйтэржэ, ой тайга, тала дайда шарлан харагдана. Комсомол һаалишан Светлана түрэл нютагайнгаа элдин талын үнгэ зүһөө хубилгаһые һаял ойлгоһондол алас холо руу хаймадан шэртэнэ. Эгээл энэ үедэ арадань аалиханаар танил хүнэй:

— Үглөөгүүр һаалишадай суглаан болохо. Тэндэ һаалишанаар хүдэлмэрилхэ залуушуулда сагаан халаад нэмэрүүлхэ гэлсэнэ. Дулмажаб Гармаевна, та тэрэ суглаан дээрэ залуу һаалишадта зорюулан үгэ хэлэхэ болоот,— гэжэ гүүртые даагша Агрипина Ильинична Гавриловагай һаалишан Дулмажаб Ширапсынгеевагай хөөрэлдэжэ байхадань, Светлана гэнтэ эрьежэ:

— Хэд һаалишадые абаха юм? —гэбэ.

— Шамдал адли һайн дуратайшуулые. Ошоходоо мэдээрэй, —гээд Агрипина урдаһаань харан миһэрбэ.

Аймагай һаалишадай хамтын суглаанда байлсаһан Светлана Доржиева эхэдээ бүхы һониёо хөөрэхэ зуураа.

— Эжы, мүнөө энэ суглаанда манай совхоздо 6—7 залуу басагад һаалишанаар хүдэлмэрилхэеэ шиидэһэнээ мэдүүлээ. Тэдэнэртэ сагаан халаад нэмэрүүлэгдэжэ, баярай үгэнүүд хэлэгдээ. Тэдэшни намдал адли комсомолой путёвкотой, хоёр жэл хүдэлмэрилхэ — гэжэ нэмэбэ.

— һайн лэ гээшэ. Иигэжэ өөрынгөө дураар эхэ эсэгынгээ хэһэн ажалые халан абажа үргэлжэлүүлхэ яаһан һайхан заншал бэ,— гэжэ Цырен-Долгор баяртайгаар энеэбхилэн байба.

Тиигэншьегүй яаха бэлэй. Нютагайнгаа хүбүүд, басагадай һайн һайхан заншалай улам үргэдэн дэлгэржэ, һаалиин гүүртэнүүдтэ залуу һаалишадай бүри олошоржо байһанда гансашье Цырен-Долгор хэтэй бэшэ, мүн Светлана басаганиинььшье урмашанги байгаа һэн.

Мүнөө залуу һаалишан, комсомол басаган Светлана Доржиева Ленинскэ комсомолой мүндэлһэн үдэртэ зорюулан, үнеэн бүриһөө ехэ һү һаахаар абаһан дээшэлүүлэгдэһэн уялгаяа саг болзортонь сүм дүүргэхээр оролдожо байнхай.

Вл. ЖИГЖИТОВ,
манай корр.

Загарайн аймаг.

ФОТОРЕПОРТАЖ

ЗАЛУУ НАҺАНАЙ ЗАЛИ БАДАРУУЛА[...]

Комсомол арюухан соломнай Холые зориһон юумэл даа, — гэһэн ирагуу гоё дуу дуулажа байгаад эдир залуу хүбүүд, басагадай хүдэлхыень харахадаа, урмашахаар юм даа. Үнэхөөрөө залуушуул дуу дуулахашье, хүдэлхэшье дуратай, урагшаа шармайһан хүсэл эрмэлзэлтэй ябадаг шуу. Тинмэһээл Эхэ орондоо, арад зондоо ашатай туһатай юумэ хэхэ гэжэ оролдоно. Мүнөө республикымнай завод, фабрикануудта, хүдөө ажахыда комсомол залуушуул олоор хүдэлнэ. Тэдэнэр һайн шанартай продукци ехээр бүтээн гаргажа, шэнэ табан жэлэйнгээ түрүүшын жэлэй даабари болзорһоонь урид дүүргэхын тула мүнөө хэзээ хэзээнэйхиһээ эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Тиигэншьегүй яахаб даа. Комсомолшууд түрэл коммунис партиин табиһан хараа зорилгонуудые бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ ехэ туһа күргэдэг һэмнай. Тэрэ заншалаа алдаашьегүй, алдахашьегүй.

Республикымнай комсомолшууд самолёдуудые бүтээнэ, хүсэтэ локомотивуудые заһабарилалсана, хүн зоной ажаһууха байрын гэрнүүдые барилсажа, олоной магтаалда хүртэнэ. Буряадай барилгын управленидэ комсомол залуушуул олон юм. Тэдэнэр аха нүхэдһөө жэшээ абажа, һайнаар, түргөөр, бүтээсэтэйгээр хүдэлхэ гэжэ эрмэлзэдэг. Энэнь һайшаалтай юм бээзэ. Тус управлениин 1-хи СМУ-да комсомол залуушуулай хоёр бригада эмхидхэгдэһэн юм. Эдэнэр шэнээр баригдаһан гэрнүүдэй дотор талынь штукатурдадаг, үүдэ, сонхо, шалыень шэрдэдэг. Энэ хадаа барилгын тон харюусалгатай хүдэлмэринь гэжэ тоологдодог. Гоё һайханаар шэрдэгдэһэн, будагдаһан гэр соо түбхинэн ороходо ямар зохид байдаг гээшэб! Уран гарта, барилгаша бэрхэ басагадые магтаха аргагүй дуран хүрэдэг шуу.

Анна Петровна Казаковагай хүтэлбэрилдэг штукатурщигуудай бригада Комушка һууринда баригдаһан интернат һургуулиин дотор талын хүдэлмэри бүтээжэ байна. Бригададань 29 хүдэлмэришэд. Тэрэнэй арбан долоониинь комсомолшууд юм. Бэрхэ штукатур Роза Насыровае хамта хүдэлдэг басагадынь һаяшаг групкомсоргоор дэбжүүлээ. Тэрэнэй хэхэ юумэн олон аааб даа. Ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэнь бригадиртаа туһалалсаха, мүн өөрөөшье эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлхэ болоно.

Набтархан бэетэй, хорёод наһанай басаган дулааханаар энеэбхилэн ажал хүдэлмэри тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэнэ. Тэрэ заочноор һуража техникум дүүргээд, хуушан ажалдаа хүдэлжэ байһаар. Миин хүдэлхэл гэжэ хүдэлдэг бэшэ, даажа абаһан хүдэлмэреэ богонихон болзор соо эрхим шанартайгаар бүтээдэг юм.

— Роза халаанайнгаа даабари хододоо 60—70 процентээр үлүүлэн дүүргэдэг. Халаан соо 10 дүрбэлжэн метр хана жэлэхэ даабаряа 17—18 метртэ хүргэдэг, — гэжэ бригадир Анна Петр[...] закова хөөрэнэ.

Комсомолшууд Людми[...]на, Зоя Зоркальцева, [...]гишева гэгшэд мүн лэ [...] таалда хүртэдэг юм [...] бригадын хүдэлмэришэд [...] нартайгаар барилга [...] эрмэлзэлгэтэйгээр хоор[...]рысэнэ. Юрэдөө, бри[...] даабаряа дүүргэдэггүй [...] үгы шахуу.

— Һайнаар хүдэлхэ [...] Нэгэдэхеэр, бидэнэр [...] шууд ха юм бибди. [...] бригадир Анна Петрова [...]ва хүн бүхэндэмнай [...] налаа табижа, зүб [...] дэг, хэрэгтэй сагтань [...] Нимэ хүнтэй хүдэлхэдэ [...] байдаг, — гэжэ групком[...]за Насырова хөөрэнэ. [...] дэлмэришэд харюусал[...] мэдэрнэ. Тиимэһээл [...]наар хүдэлхэ гэжэ [...] бшуу.

Шэнээр баригдаһан [...] һургуулиин үргэн [...] үдын наранай гэрэл [...] адхарна. Штукатур [...] дэлмэреэ дүүргэжэ [...]нөө халуун ууралай [...] рейнүүд, пол шэрдэг[...] Эдэнэр ехэл яаралтай[...]нэд. Ярахашье ёһотой [...] даа. Юуб гэхэдэ, энэ [...]гаа байшан Совет [...] һайндэртэ тушааха. Саг [...]хэй. Хэхэ юумэн үшөөл [...]

— Манай басагад орол[...] дэлөө һаа энэ һургуули[...] шангай дотор талын [...] болзорһоонь урид дүүрг[...] риин 1-дэ ашаглалгада [...] аабза, — гэжэ бригадир [...]закова хөөрэнэ. Энэ [...] үнэншэхөөр даа. 920 [...] һураха интернат һур[...] шан саг болзор соонь [...] тушаахын тула комс[...] шуул ехэл оролдожо хүд[...] нэр урдаа табиһан зори[...] сүм бэелүүлхэ байха. Юу[...] бултадаа коммунис ажа[...] зэргэдэ хүртэһэн комсо[...] гад эндэ хүдэлнэ ха юм.

К. ЖАМЬ[...]

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: [...] ажалай нэрэ зэргэдэ хүр[...] на Казаковагай бригады[...] шэд шэнэ һургуулиин [...] лай сонхонуудые сэбэрлэ[...]

Людмила Елаева [...] саана наймадахи класс [...] шэрдэгшын мэргэжэл [...] юм. Тэрэ ажалдаа [...] ехэтэйгээр хандадаг. [...] лаанайнгаа даабари 35—[...] центээр үлүүлэн дүүрг[...]

Эдир залуу комсомолшууд [...] гарһаа) Р. Насырова, З. [...]цева, Н. Мергинева, Е. [...] гэгшэд ажалдаа ошожо [...]

Е. ЗАХАРОВАЙ [...]

ТОО, БАРИМТАНУУД

☆ Улаан-Үдын Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй дэргэдэ комсомол-залуушуулай 27 бригада, мастерска 2 участок эмхидхэгдэһэн. 12 бригадада коммунис ажалай үндэр нэрэ зэргэ олгогдоһон юм.

Арбан һарын дүн согсолон гаргахада, шэрэм шудхалгын цехэй хэбшэн В. Будаевай даадаг бригадынхид завод соогоо эрхимлэжэ, дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ.

Дизельнэ цехэй комсомолой организаци ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ талаар ехэ юумэ хэһэн байна. Олониитын хэрэгтэ эмхитэйгээр хабаадалсадаг. Эдэнэр нэгэдэхи һуури эзэлжэ, дамжуулгын Улаан туг абаба. Мүн тус цехэй комсомолшууд «Буряадай комсомол» гэһэн турпоезддо хоёр путевко үгтэбэ.

☆ Улаан-Үдын нооһо угаадаг фабрикын дэргэдэ комсомол-за[...]лай 17 бригада эмхидх[...] нэй 13-ниинь коммунис а[...] зэргэдэ хүртэнхэй.

Тус фабрикын комсомол[...] низаци социалис мүрысөө[...] тябрьска районой орга[...] дунда эрхимлэжэ, нэгэд[...] эзэлээ. Харин городой [...]шуудай дунда хоёрдохи һуу[...]

ЭСЭГЫНГЭЭ ХАРГЫГААР

ЦИПИКАНАЙ приискдэ токарь Иван Черкашининие танихагүй хүн үгы һэн. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадалсажа, хоёр дахин шархатаһанайнгаа һүүлээр түрэл нютагаа бусажа, ажалайнгаа габьяа үргэлжэлүүлһэн намтартай.

Эсэгынгээ мэргэжэл үргэлжэлүүлһэн, нэрэ хүндыень дээрэ үргэжэ ябадаг юм гэжэ ципиканайхид тэрэнэй хүбүүн Григорий тухай мүнөө дэмы хэлсэдэггүй.

Нэгэтэ үдэшэлэн Григорий ехэ баяртай гэртээ ерэжэ, «Мэргэжэлээрээ эрхим» гэһэн үнэмшэлгэ эхэдээ харуулхадань, тэрэнь нюдэндөө уһа гүйлгэн: «Хүбүүмни, нэрэ хүндэтэй, зиндаатай болоһо эхилбэ ха юмши даа. Эсэгынгээ нэрэ нэрлүүлжэ ябаһандашни юунһээшье ехэ баяртайб»,—гэжэ хэлэһэн юм.

«Эрхим токарь»... Иимэ нэрэ солотой болоод байхада гоё ха юм даа. Теэд энэнэй тулада хэды ехэ оролдогдоо, зобогдоо гээшэб... Ажалай түрүүшын үдэрнүүд һанаандань ороно.

ГПТУ-е магтаалай грамотатай дүүргэһэн, бэедээ найданги залуу хүбүүн приискын механическа цехтэ ажаллахаяа ерэбэ. Тэрэниие Дмитрий Алексеевич Рябовта даалгаба. Григориин харахада юрын лэ токарь—энээнһээ намда һурахашье юумэн үгы ха даа гээд бодоно. Бишье токарь ха юм биб, магтаалай хуудаһан миин үгтөөгүй бшуу.

Багшынгаа нэгэ деталь тошылдохыень үгөөд, юу хэхыень ойлгуулхаяа хэлэжэ эхилхэдэнь: «мэдэнэб, мэдэнэб» гээд хөөрөөень таһалдуулһанаа һанана.

Теэд тэрэ мэдэхэб, мэдэхэб гээшэмнай буруу һүрэжэ, залуу хүбүүн түрүүшынгээ шалгалта барижа шадабагүй. Одоол тиихэдэ эшэхэ, бэеэ зэмэлхэ гээшэ тэндэ болоо һэн.

Үдэр саг үнгэржэл байба. Ажалдаашье дадажа, дүй дүршэлтэйшье бологдожо эхилбэ.

— Ямаршье юумэ хэхэдээ тэрээндээ анхаралтайгаар хандаха хэрэгтэй. Би мэдэхэб гээд лэ ганса өөртөө найдажа болохогүй хаш, аха нүхэдһөө зүбшэл заабари абажа ябахада алдуу болохогүй—гэжэ Дмитрий Алексеевичэй хэлэһэниинь мүнөөшье мартадаггүй. Эсэгэ ёһоор анхаржа, ажалай зүб замда гаргаһандань Григорий хододоо баясхалан хүргэжэ ябадаг.

Ажалайнь хойноһоо хёрхоор адаглажа ябадаг Дмитрий Алексеевич «Мэргэжэлээрээ эрхим» гэһэн нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө мүрысөөндэ хабаадахыень Григоридо дурадхаһан юм.

Хэдэн олон бэрхэшүүл сугларанхай. Ципиканай приискын токарьнуудай нэрэ хүндые хамгаалха хуби заяанда хүртэһэн Григорий, тэрэнэй багша Рябов гэгшэд һанаата болонхойнууд байгаа [...]

Мүрысөөншье үнгэржэ, дүн гаргахадань Григоридо хүрэхэ түр[...]гөөр, һайн шанартайгаар хүдэлһэн хүн байгаагүй бэлэй.

— Бэрхэш даа, Гриша, эсэгэшни прииск дээрээ эгээн бэрхэ [...]карь байһан юм, эсэгынгээ зэргэдэ хүрөөш, амаршалнаб шамай[...] амжалтааршни гээд,—Дмитрий Алексеевич тэрэниие таалажа бай[...] һэн.

Иимэл даа, Ципиканай приискын эрхим токарь Григорий Чер[...]кашинай ажалай түрүүшын намтар. Мүнөө тэрэ Эрхүүгэй поли[...]ническэ инстутидта заочноор һуралсана, КПСС-эй гэшүүндэ [...]дадаар оронхой. Һаяхан сугтаа хүдэлдэг нүхэдынь Григориие [...]ническа цехэй комсомолой организациин секретаряар һунгаба.

Нүхэдэйнгөө этигэл найдабари дүүргэжэ, саашадаашье ажа[...] амжалтатай, хүн нүхэдтөө хүндэтэй ябаха гэжэ Григорий Чер[...]шинда найдажа болохо.

С. ДЖЕДЖУЛА.

„ҺАНГИН ИИМЭ ЗАХЯАТАЙБ!"

ЭСЭГЭ ОРОНОО хамгаалгын Агууехэ дайнай гал дүлэн соогуур гарасалдажа, түрэл дайда, арад зоноо, гэр бүлэеэ «хүрин тахал» — фашизмһаа аршалжа, баатарлигаар тэмсэһэн хүнүүд манай Буряад орондо олон. 1968 ондо үшөө нэгэ баатар хүнэй нэрэ эли болоо һэн. Энэмнай хэн гээшэб гэхэдэ, 1941 ондо дайнда ошоод, эрэлхэг зорнгтой байлдаһанайнгаа түлөө «Алдар солын» орденуудай дүүрэн кавалер болоһон Самбу Хайдович Булутов гээшэ. Мүнөө энэ нүхэрнай Челябинскын трактор бүтээдэг заводой цехэй мастераар хүдэлнэ. Гэр бүлэтэй, ашатай. Иигээд пенсидэ гарахадаа, Буряад орондоо, түрэһэн гараһан Түнхэн нютагтаа ерэхэ һанаатай.

Манай корреспондент Г. Дашабылов энэ баатар хүнтэй уулзахадаа, байлдаанай талмайда тэрэнэй гаргаһан баатаршалга, габьяагаар һонирхожо, урган ябаһан залуу үетэн, комсомолшуудта ямар захяа, һургаалай үгэнүүдые хэлэхэ байһан тухайнь хөөрэлдэжэ, хэдэн асуудалнуудые нүхэр С. Х. Булутовта табиһан юм.

Асуудал: Самбу Хайдович, ...гөө намтар тухай хэдэн ...элыт. Дайнай эхилхэдэ ...һатай, хаана, юу хэжэ ...абта?

Харюу: Намтар тухай хөөрөө ...имэ. Би 1913 ондо Түн...ютагай Улбугай гэжэ га...а түрэһэн хүм. Мүнөө тэн... «Восточные Саяны» гэһэн ... түбхинэнхэй. 1932 ондо ...машинын жолоошон мэргэ...ой болоод, «Совмонголтуу...» нэгэдэлдэ нилээд удаан ...лһэнби. Тиигээд һүүлдэнь ...бинск хото ошожо, трактор ...эдэг заводто ажаллахаар ...һэм. Эсэгэ ороноо хам...гын Агууехэ дайнай эхил... хорин найматай ябааб. Сэ... Челябинск хотоһоо сэрэгтэ ...ооб.

Асуудал: Түрүүшынгээ баа...алга харуулжа, түрүүшын...рдендо хаана, хэзээ хүртөө ...?

Харюу: 1942 ондо фронт ...гдээ һэм. Богонёор хэлэ... тэрэл дүшэн хоёр онһоо ... дүшэн табан он боло... дайнда ябаа гээшэ хаб. ...рүүшын орден тухай ...а гүт? 1944 он байгаа. ...ан Белорусска хоёрдохи ...тын сэрэгүүд Польшын га... дээрэ ороод тулалдажа ...а һэн. Би тиихэдэ ябаган ...ой 584 полкын тагнуул...й взводой командирай ор... ябааб.

...Фашистнууд Нарев гэжэ мү...ние гаталаад, манай бэхи...үлгэдэ добтолжо эхилбэ. Ту...рнаар үе ерээ һэн. Тии...нь бидэнэр, бүлэг тагнуул... немецүүдые «һамааруу...», тэдэнэй гол зорилго— ...олгодо һаалта хэхэ гэжэ ...дэбэбди. Нэгэ взвод тухай ...ашэд урагшаа ходоро гара..., фашистнуудта добтолжо ...бэбди. Немецүүдэй хүндэ ...мёдшье халуун туулга са...н оробо даа. Яаха бэлэй? ...эршье хэбтэшэнхэйбди. ...үдаа байһан Павел Заха...ые түлхижэ, урагшаа ха...йдая, гранатануудые бэлдэ ...ангабаб. Тэрэ бидэ хоёр ... тэрд гэлдэн бодоод, дай... окопууд тээшэ бии үгы ...аараа гүйлдэшэбэбди. ...гурбан граната шэдэжэр...һэмди. Наяржа байһан пу...шье абяа анираа хатажа, ...ай фашистнуудай бэхи...лгэдэ нэбтэрэн оробо. Хой...ымнай хэдэн взвод хүсэжэ, ...шье тэндээ «ээзд» болошоо ... Тиихэдэ Павел Захаров... «Алдар солын» хоёрдохи ... ордендо хүртэжэ, бинь...дахи шатынхиие абаа һэм. Энэмнай 1944 он гэжэ дахин һануулнаб.

Асуудал: «Алдар солын» хоёрдохи, нэгэдэхи шатануудай орденуудта ямар баатаршалгын түлөө, хаана, хэзээ хүртөө һэмта?

Харюу: Тэрэл 1944 оной декабрь һара һэн. Зүүн Пруссиин газар дээрэ дайлалдажа байгабди. Бута сохигдохоёо, эсэсээ мэдэһэншье һаа, фашистнууд харата муухайгаар эсэргүүсэнэ. Хүн зоной ажаһуудаг һуурин, тосхон бүхэн ехэл шуһанай адхаралгаар эзэлэгдэн абтана. Шухала нэгэ газарта дайсад бэхижүүлгэ түхеэржэрхёод, бидэниие урагшамнай табиха юм бэшэ. Тэрэ бэхижүүлгэнь хэдэн олон блиндажтай, тэдэнь түмэр үүдэтэйнүүд.

Захын блиндаж эзэлхэ гэһэн захиралта абабабди. Оройдоол 20 х... ди. Түргэхэнөөр, һар-һур зүбшэһэнэйнгөө һүүлээр хоёр-гурбан бүлэг хүнүүд боложо таһараад, блиндажай хэдэн тээһээ добтолхо гэһэн шиидхэбэри абтаба.

Бэхижүүлгэ хүрэтэр яһала холо. Нюсэгэн, хуудам газар. Хирэ-хирэ болоод лэ ракетэнүүд дээрэ носожо, тэрэ талые гэрэлтүүлээд абана. Нилээд мүлхижэ, урагшаа удаахананаар дабшанаб. Хойном—хоёр хүбүүд. Дайсадшье яһала һэргэг. Тиибэшье һаа, бидэниие обёорногүй хэбэртэй. Таамаг буудана. Пулемёдой һомод толгой дээгүүрнай эшхэрээд гарана. Арайшье гэжэ блиндажда дүтэлбэбди. Удаан мүлхиһэндөө юм гү, али яаһандаа юм, хүйтэншье һаань, хоёр һаншагһаам хүлһэн гоожоно. Зүрхэмни сээжэ соогоо оболзоно. Хүсэлжэ хүсэлжэ ерээд лэ, багсалжа уяһан гранатануудаа түмэр үүдэн тээшэ шэдэжэрхибэб. Үүдэншье зада буушаба. Агшан зуура блиндаж эзэлһэн бидэнэр нүгөөдэдэнь гүйлдэжэ ороо һаабзабди. Хахад час үнгэрөөгүй байхада бэхижүүлгын гарнизон бэеэ тушааба.

Энэ добтолгын түлөө «Алдар солын» орденой хоёрдохи шатада хүртөө һэм.

Гурбадахи орден абаһан тухайгаа хөөрэ гэнэ гүт? Энэмнай Одер мүрэниие гаталалга дээрэ болоһон ушар. Һүүлшын уһан хаалта. Нүгөө эрьедэнь гаража, тэндэхи нэгэ участок эзэлээд, өөһэдынхидэйнгөө ерэтэр тэрэниие барижа байха захиралта ерээ һэн.

Юһэн хүбүүд һүни орой мүрэниие гаталбабди. Эрьедэ тулажа ерэхэдэмнай, дайсаншье ухаангүйгөөр буудажа эхилбэ. Һомо туулганай аадар, мүндэр соогуур харайлдан гаража, эрьедэ дүтэхэн байһан траншей руу һүрэн орошобобди. Автомадай таршаганаан, гранатануудай тэһэрээн, хүнүүдэй носолдоон... Фашистнуудай окоп эзэлжэ абаһаар, пулемёдуудыень гэдэргэнь харуулжа, өөһэдынь буугаар дайсадые хиргажа эхилбэбди. Тиһээр байтаршье манайхин эрьедэ гаража, бидэ саашаа добтолон ошоо һэмди.

Энэ габьяагай түлөө намда «Алдар солын» нэгэдэхи шатын орден барюулагдажа, эдэ орденуудай дүүрэн кавалер болоо һэм.

Асуудал: Залуушуулда ямар захяатай байнат?

Харюу: 1970 ондо Улаан-Үдэ хотын һургуулинууд намайе уряа һэн. 22 һургуулида орожо, уулзалгануудта байгаа һэм. Ургажа ябаһан улаан бургааһан мэтэ эдир хүбүүд, басагадтай хөөрэлдэжэ, зүрхэ сэдьхэлһээ ехэл уярагдаа бэлэй. Найдамтай халаан ургажа байна. Тэрэньшье зүб даа. Залуу үетэнэй түлөө, тэдэнэй энэ һайхан байдалай түлөө манай шуһан дэмы адхараагүй гэжэ ойлгоо һэм.

Тигээдшье үнгэрһэн дайнай үедэ ямар олон залуушуул, комсомолшууд түүхэдэ үзэгдөөгүй баатаршалга харуулан, Эхэ оронойнгоо түлөө амияа алдан унаа гээшэб! Тэрэ намтай 1944 ондо уулзаһан, һүүлдэнь Советскэ Союзай Герой болоһон Павел Захаров оройдоол 17-той ябаа. Ёһотойл комсомол хүбүүн бэлэй. Имэл хүбүүд дэлхэйе «хүрин тахалһаа» абараа ха юм.

Найдамтай халаан ургажа байна гээд би дабтанаб. 1969 ондо Даманска арал дээрэ болоһон үйлэ ушарнууд энээниие баталан гэршэлнэ.

Би залуушуулда нангин иимэ захяатайб. Һургуули һудартаа һайн һуража, эрдэм номоо гүнзэгыгөөр шудалагты! Аха нүхэдэй арюун жэшээ дээрэ бэеэ хүмүүжүүлжэ, Эхэ орондоо үнэн сэхэ хүнүүд болоод, арад зоноо, зол жаргал, эрхэ сүлөөгөө аршалха сагай ерээ һаа, нэгэ хүн шэнгеэр бодохоор бэлэн байгты.

«Алдар соло» орденуудай дүүрэн кавалер болоһон хүнүүд Эхэ орон доторнай аяар 1682 гэжэ тоологдоно. Имэл баатарнууд таанар, залуушуулай, һайхан жэшээ боложо, ехэ тэмсэлдэ, ехэ илалтада ходо зориг жуулжал байг!

МАНАЙ ҮЕТЭНЭЙ ШАРАЙ

Бухы оюун бодолоо гүйлгэжэ, бэлиг шадабаряа элирүүлэн, саашанхи замаа тоб байса тодоор шэлэн олохо — иимэ шалгалта хүн бүхэн наһан соогоо нэгэтэ гарадаг. Тэндэ одоол ямар мэргэжэл шэлэжэ, юу хэхэеэ бэшэ, харин хэн болоод, юу бүтээжэ байһанаа сэгнэжэ үзэхэ саг ерэдэг шуу. Лида Нимаевада институтда һураһан жэлнүүдынь имэл шалгалта боложо үгөө.

1966 ондо Хориин дунда һургуули амжалтатай дүүргээд, Лида Нимаева хойто жэлынь Улаан-Үдэ ерэжэ, Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институтда ороо һэн. Урагшаа һанаатай, һүбэлгэн бэрхэ, эдэбхитэй комсомол басаган уданшьегүй суг хамта һурадаг нүхэдэйнгөө хүндэдэ хүртэбэ. Оролдосотой һайнаар һуража, ленинскэ стипендиат болоо, эдэбхитэйгээр комсомолой хүдэлмэридэ хабаадалсажа, факультедэйнгээ комсомолой организациин секретаряар һунгагдаа һэн.

Бидэ Лидия Нимаевада хэдэн асуудал табижа, тэрэнэй харюугаар һуралсал, хүдэлмэри, өөрынь ажабайдал тухай, үетэн тухайгаа тэрэнэй бодомжонууд тухай хөөрэхые оролдоһон байнабди.

— Лида, ши, факультедэйнгээ комсомолой бюрогой секретаряар хүдэлһэн байнаш. Энэ саг соо факультедэймнай комсомолой ажабайдалда ямар хубилалтанууд болоһон байнаб?

— Һүүлэй үедэ элдэб диспут, КВН, митинг болон һонирхолтой уулзалганууд эмхидхэгдэдэг болонхой. Студентнэрэй байдал һонирхолтой боложо, һуралсалдаа, ниитын, комсомольско хүдэлмэридэшье эдэбхитэйгээр хабаадана. Тиимэһээ истфилэй абаһан дамжуулгын Улаан туг тэрээндэ үгтэхэл ёһоороо үгтөө гэжэ һананаб.

— Комсомолой, нитын хүдэлмэри хүнэй ухаан бодолой, зориг эрмэлзэлэй хүгжэлгэдэ ямар үүргэ дүүргэнэб?

— Комсомолой, ниитын хүдэлмэридэ хабаадаһан хүн бүхэн өөрын эрмэлзэлтэй, өөрын бодолтой болодог, һанаһан юумэеэ заатагүй дүүргэжэ һурадаг байна. Мүн зоноор хөөрэлдэхэ, үгэеэ ойлголсохо талаар комсомолой хүдэлмэрилэгшэд бага бэшэ мэргэжэлтэй болодог гэжэ һананаб. Тиимэһээ тэрэ өөрынгөөшье алхам бүхэниие адаглажа ябадаг болоно бшуу. Гадна ниитын хүдэлмэридэ ябаһан хүн ажабайдалай үдэр бүриин сохисые мэдэрдэг, үетэн нүхэдөөрөө, зонтой хүдэлжэ байхадаа өөрыгөө сэгнэжэ, обществодо хэрэгтэй хүн байһанаа ойлгодог гэжэ һананаб.

— Институтда һуража байһан үедөө залуушуул өөртөө ямар шэнжэ олодог, өөрыгөө яажа хүжүүжүүлдэг байнаб?

— Институтда һуража байһан үедөө студентнэр гансал «4», «5» гэһэн сэгнэлтээр һураха, элдэб юумэ олоор мэдэдэг хүн болохо бэшэ, мүн сагаа сэгнэжэ, ажабайдалай ямаршье ушарта зүб шиидхэбэри хэнэйшье туһаламжагүйгөөр абажа һураха байна. Мүн эндэ залуушуул өөртөөшье, нүхэдтөөшье эрилтэтэйгээр хандажа һурадаг.

— Ямар номуудые уншаха дуратайбши? Ямар номой герой шамда һайнаар, сэдьхэлдэшни дүтөөр һанагданаб?

— Маяковскиин зохёолнуудые уншаха дуратайб. Поэмэнүүдыень, инаг дуран тухай шүлэгүүдыень. Константин Симоновэй прозоор бэшэһэн зохёолнууд мүн лэ һайн. Дондок Улзытуевай, Николай Дамдиновай шүлэгүүдые дуратайгаар сээжэлдэдэгби.

Герой гэнэ гүт? Дзержинский... Ёһотойл герой бэшэ аал? Би тэрэнэй гүнзэгы ухаатай, хатуу зоригтой, хүндэ этигэдэг, хайрладаг нимгэн сэдьхэлтэйе гайхадаг, тэрэнэйнь түлөө дурладагби. Тэрэнэй бэшэгүүдые, тэмдэглэлнүүдые хэдышье дахин уншахаар лэ.

Энэ хөөрэлдөөн Лида Нимаевагай үшөө һуража ябахада, институтда үнгэргэгдэдэг вечернүүдэй нэгэн дээрэ тэрэнэй ВЛКСМ-эй ЦК-гай Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдахада болоһон юм. Уданшьегүй гүрэнэй шалгалта эрхимээр бариһан Лида Нимаева эрхим сэгнэлтэтэй диплом абажа институтаа дүүргээ һэн. Мүнөө тэрэ институтдайнгаа комсомолой комитедэй секретариин орлогшоор ажаллана.

Һаяхан бидэнэр Лида Нимаеватай уулзажа, студентнэрэй Бүхэсоюзна слёт дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ тухай һанамжануудыень һураһан байнабди.

— Тус слёт дээрэ Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые манай студентнэр ехэ баяр баясхалантайгаар угтаа. Юуб гэхэдэ, энэ манай парти болон правительствын залуушуулда хэды ехэ анхарал оролдолго гаргажа байһые гэршэлээ бшуу. Мүнөө институтдаймнай факультет, һуралсалай бүлэг бүхэндэ болоһон комсомолой суглаануудта зүбшэн хэлсэгдэнэ. Манай комсомолшууд Эхэ оронойнгоо энэ ехэ анхарал оролдолгодо үнэн сэхэ һуралсалаараа, ажал хүдэлмэреэрээ харюусахал, — гэжэ хэлээ һэн.

Имэл даа, ажабайдалай үдэр бүриин сохисо мэдэрэн, тэрээнтэй алхамаа тааруулан абаһан манай үеын залуу хүнэй түхэл шарай.

Э. УЛАНОВ,
Д. ДАШИЕВ.

ХЯАГТЫН эээрэлгэ-нэхэлгын фабрикын коллектив һара, квартал бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, нэхэмэл хубсаһа хунар хүдөөгэй ажалшадта эльгээдэг байһаараа ажалшадай нэрэ хүндэдэ хүртэнхэй. Эндэ дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэдһөө гадна, ажалайнгаа намтар һая эхилжэ ябаһан залуушуул фабрикынгаа амжалтада хубитаяа оруулна. Һаял хада комсомол ябаһанаа КПСС-эй гэшүүндэ ороһон Зоя Жарникова энэ талаар ехэ габьяатай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Зоя Жарникова ажалдаа.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЛЕНИНЭЙ НЭРЭМЖЭТЭ КОЛХОЗДО

ОЛООР ЗАХИГДАБА

1972 ондо абтаха газетэ, журналнуудта манай колхозой гэшүүд олоор захил хэбэ. Үнгэржэ байгаа 1971 ондо бүхыдөө 916 хэһэг газетэ, журналнуудые абадаг байгаа һаа, ерэхэ жэлдэ 1077 хэһэг дуратай хэблэлээ хүн бүхэн абажа, һонирхон уншаха.

Нютагтамнай 212 айл ажаһуудаг юм. Газетэ, журналнуудые олоор захил хэдэг хүнүүд жэлһээ жэлдэ олошорно. Жэшээнь, автомашинын жолоошод Содном Шагдуров, Владимир Балданов, Ардан Бадмаев гэгшэд арба гаран газетэ, журнал захинхай. Барилгашад Гарма Дахалаев, Владимир Цыренов, Георгий Ардаев, хонишод Даниил Манжиханов, Иосиф Баргуев, Илларион Яньков, һаалишад Удбыл Банданова, Венера Мункуева, Дари Ганжурова, механизаторнууд Ширап Банданов, Даша Шагдуров, Владимир Мудаев гэгшэд мүн лэ хэблэл олоор захинхай.

СОЁЛОЙ ШЭНЭ БАЙШАН МҮНДЭЛБЭ

Мэнэ һаяхан Михайловка тосхондо хүн зон ехэ хүлгөөтэй байба. Энэ тосхоной ажалшад ургасаяа хүсэд хуряажа дүүргэнхэй, ажалай халуун хаһын һэб гэһэн үедэ соёлойнгоо шэнэ байшан нээлгэдэ олоор сугларба гээшэ. Энэ баяр ёһололой һайндэртэ хүгшэн залуугүй барандаа сугларжа, хүхюу сэнгэлигээр үнгэргөө.

Колхозой түрүүлэгшэ Н. Б. Ринчинов соёлой шэнэ байшангай нээгдэһэнтэй дашарамдуулан, амаршалгын үгэ хэлээ. Мүн аймагай хүтэлбэрилэгшэд, соёл культурын ажалшад болон колхозой түрүүшүүл үгэ хэлэжэ, ирагуу һайхан аялга дуунай хүгжэм доро альга ташалган наяраа. Тэрэнэй удаа ажахын түрүүшүүлдэ Хүндэлэлэй грамота, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа.

Михайловкын дунда һургуулиин ахамад классуудай һурагшадай, багшанарай хабаадалгатай концерт болоо.

ТҮРҮҮ ҺААЛИШАН

Дари Балданова колхозой үнинэй һаалишан юм. Энэ һаалишан октябриин нэгэндэ һү һааха жэлэйнгээ түсэб дүүргэжэ, колхоз соогоо түрүү һуурида гараба. Нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда зэргээр жэлэй эхинһээ хойшо 1331 килограмм һү һаагаа.

Мэнэ һаяхан Дари Балданова колхозой правлениин, парторганизациин зүгһөө Хүндэлэлэй грамота, үнэтэ бэлэгээр шагнагдаа.

Ц. НАЙДАНОВ,
Захааминай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

...шод—малшадта

УРАМХААНДАА ХҮНДЭТЭЙ

...гай соёлой байшан нюу...нүгөөдэ захада оршодог ... Залуушуул тэндэ суглар...гүй һэн. Юуб гэхэдэ, за...да хаагдаһан юм. Иимэр...бодолдо диилдэнхэй үнөөхи ... дүтэлжэ ерэхэдэм, нюта...гээ эдэбхитэй хүбүүд, баса...ашаг ашаглалгада үгтэһэн ...ай клубта сугларанхай, ... концертээ бэлдэжэ, һа...аг дуу дуулалдажа байба. ...рьяа хуряалгын үедэ соёлой ...ан заһабарилгада хаагда...м. Үни заяанай заһагдаа...арагсээгдээгүй байжа, Ху...ай аймагай байгуулагда... хамта эмхидхэлэй али олон ...ануд гаража, соёлойнь ... заһабарилгада орохоор ...гдаһан байгаа бшуу. Тии...шье соёлшод урма зоригоо ...агүй, шадалаараа концерт ... бэлдэжэ, холын хүдөө ота...үртэ болон таряалан дээ...саг үргэлжэ ябажа, ажалшад...

...Урамхаанай захын гудамжа...зайн галаар гэрэлтүүлэгдээ...ад, тэрэ үдэшэ нэгэ дэнхэгэр ...рэй газаа Ильичэй лампоч...һүрөөтэй гоёор носонхой, ор...ойрониие толотуулжа бай.... Шагнахадам, хүбүүд, ба... ирагуу һайханаар дуула...ан соностожо, аяар тэрэ ...рганнуудай орой дээгүүр ...адал гэхэ юм.

...бэрхэ хүнүүдые нилээд баясуулһан юм.

Тиихэдэ мүнөөшье сүлөөтэй саг һамбаашалжа, ээлжээтэ концертээ бэлдэжэ байгаа бэлэй.

Энеэбхилэд гэһэн харасатай, гоё һайхан ябадалтай залуухан хүбүүн сценэ дээрэ бушуухан гараад, бүлэг хүбүүд, басагадые зэргэлүүлжэ байлгаад, шэнэ хатарта һургажа захалба. Хатарха дуратайшуул багшынгаа хүдэлсэ бүхэниис алдангүй шэртэжэ, «нэгэ, хоёр, гурба» гэхэтэйнь хамта урагшаа нэгэ доро дабшажа, хатарай барагдашагүй нюусатай танилсажа захалба.

Нэгэнэйнь шүүд халта һамаржа, алдажа хажуу тээшээ үлүү гэшхэхэтэйнь сасуу багшань тэрэ дары ажаглалта хээд, «дахин шэнээр эхилэе!» гэжэ зогсоогоодхино. Алдуу хэһэн хүниинь ехэтэ аягүйрхэжэ, шад улайшоод, доошоо харанхай, абяагүйхэн зогсохо юм. Тиихэдэнь багшань тэрээнтэй аятай зохидоор хөөрэлдэжэ, тэрэ дары баясуулаадхина.

Хатарха дуратай хүбүүд, басагадые тэсэмгэйгээр, оролдосотойгоор һургадаг багшань хэн гээшэб?

— Аа, В. В. Выдринһээ ондоо хэн байхаб даа,—гэжэ эндэхин хэлсээдхидэг.

Владимир Выдрин Улаан-Үдын соёл гэгээрэлэй училищи энэ жэлдэ дүүргээд, Хурамхаанай соёлой байшанда хүдэлхөө һайн дураараа ошоһон байна. Хоёр-гурбан һара үнгэрөө. Тиигэбэшье искусствада дуратайшуулай дура сэдьхэлые дууһан эзэлжэ, уян нугархай хатар нааданда һургана гээшэ. Ород, буряад болон бусад арадуудай хатарнуудые уян шадамараар гүйсэдхэжэ, хүнүүдые баясуулжа үрдеэ. Ушар иимэһээ нютагай залуушуул олохон хатарай нюусатай танилсана.

Тэрэ үдэшэ хүбүүд, басагад мүн баһа шэнэ дуунтай танилсаһан, шог үгүүлэл, шүлэг гэхэ мэтые уран хурсаар, өнсо өөрын маяг шэнжэ оруулалсажа байгаад уншажа һураһан байха юм.

Уран шүлэгэй нюусатай залуушуулые В. В. Татарников танилсуулна.

— Василий Васильевичые танихагүй хүбүүд, басагад манай эндэ үсөөхэн ааб даа. Хөөрэлдэжэшье байхада аятай зохид. Шүлэгэй гү, али шог үгүүлэлэй үгэ, мүр бүхэниие онсо тэмдэглэн байжа, ямар газартань һуладхахаб, шангадхахаб гэжэ һургадаг гээшэ,—гэжэ В. В. Татарников тухай хэлсэдэг. Иигэжэ хэлсэхэнь буруу бэшэ.

Нүхэр Татарников Улаан-Үдын соёл гэгээрэлэй училищи дүүргээд, Хурамхаанай соёлой байшанда хүдэлхөө һайн дураараа ерэжэ, уран һайханай хүтэлбэрилэгшын уялга дүүргэнэ.

Тиигээд нютагай залуушуул орой һүни болоһон хойно гэр гэртээ хүхюутэй юумэд тараа бэлэй.

Үбһэ, таряа хуряалганай үедэ соёлшод ажахынуудаар ото ябажа, һонирхолтой гоё концерт, наада харуулжа, магтаал һайшаалда хүртэһэн байха.

Автоклубтаа бүгэдөөрэн һуунхай, Аргата гү, али Дэрээн ерэһэн соёлшодой дунда лектор, эмшэлэгшэ, үһэ заһадаг мастер оролсоһон лэ байха. Концертын эхилхын урдахана лектор ажалшадые уласхоорондын байдалтай танилсуулаад, асуудалнуудтань тодорхой харюу үгэжэ үрдидэг гээшэ. Олонхи ушарта КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ материалнуудые хэһэг хэһэгээрнь тайлбарилан хөөрэжэ, юһэдэхи табан жэлдэ хүдөөгэйхидэй ажабайдал ямар болохоб гэжэ ойлгуулдаг. Харин энэ үедэ бэшэ нүхэдынь ханын газетэ гарганхай, хонишод, малшад болон таряашадые урмашуулжа байха юм. Үһөө абхуулха, эмшэлэгшын зүбшэл заабари шагнаха дуратайшуул олдоо һааб даа.

Тиигэжэ уран һайханай бүлгэмдэ үнинэй хабаадалсадаг Н. Кузьмин, Р. Сангадиева, С. Халзанова, Х. Раднаев, Ф. Цыденов болон бусадай дуу дуулахада, хатар гүйсэдхэхэдэ харагшад нилээд удаан альга ташаһан, үшөө дахин дуулахыень гуйһан байха.

Хурамхаанай соёлой байшангай дэргэдэхи агитбригада мүнөө отара, гүүртэнүүдээр саг үргэлжэ ябажа, малшадые баясуулжа байһаар.

Гэхэтэй хамта, ВЛКСМ-эй Хурамхаанай райкомой, нютагай интеллигенциин зүгһөө мүртэй туһаламжа үзэгдэнэгүй. Хурумхаанда аяар 1500-гаад үрхэтэ айл бии, хүн зониинь олон гээшэ. Хоёр дунда һургуули, мүн бусадшье эмхи зургаанууд хүдэлдэг.

Нютагай эдэбхитэдые соёлой ажалда олоор хабаадуулаад байгаа һаа, хүнүүд клуб тээшэ үдэшэ бүхэндэ олоороо субаха, һая дүлэтэжэ захалһан соёлойнь гал бүришье һүрөөтэйгөөр, гоё һайханаар дэгжэн носохо һэн.

М. ОСОДОЕВ,
манай корр.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА

ПРАГА ҺУНГАЛТАДА БЭЛДЭНЭ

ПРАГА. Чехословакиин ниислэл ноябриин 26—27-до болохо дээдын засагай һунгалтада бүхы оронтоёо хамта бэлдэжэ байна. Энэ хадаа КПЧ-гэй съездһээ хойшо орон соо болохо эгээн ехэ политическэ хэмжээ ябуулга мүн. «Прагынхид—түрэл хотодоо» гэһэн хүдэлөөндэ ниислэлэй хүн зон эдэбхитэйгээр хабаадана. Үйлсэ, талмайнуудаа болбосон түхэл шэнжэтэй болгохо зорилгоор жэлэй эхинһээ хойшо 5420 час соо ямаршье түлөөһэгүйгөөр тэдэнэр хүдэлһэн байна. Һайн дураараа хэһэн ажалайнь түлбэри—89300 крон хотын жасада оруулагдаа.

Прагада 868119 һунгагша бии. Тэдэнэй 127480-ниинь Национальна фронтын кандидадуудта түрүүшынхеэ дуугаа үгэхэ юм. «Һунгуулиин үдэр хүрэтэр абаһан уялгаяа дүүргэхэбди» гэһэн уряае хүтэлбэри болгон, ниислэлэй фабрика, заводуудай хүдэлмэришэд үдэрһөө үдэртэ үргэдэжэ байгаа үйлэдбэриин мүрысөөнүүдтэ хабаадана. Олон предприятиин коллективүүд һунгалтын үдэр хүрэтэр жэлэйнгээ даабари дүүргэхэ уялгатай хүдэлжэ байнхай.

ПОЛЬШЫН АСАРИ ТОМО ЭЛЕКТРОСТАНЦИ

ВАРШАВА. Лодзинско воеводствын Белхатув хото шадар баригдаха асари томо тепловой электростанциин проектые Польшын инженернүүд зохёожо дүүргэнтээ. Энэ электростанци 6 миллион киловатт хүсэтэй байха юм. Тиин тэрэнэй юрэнхы хүсэн Конино, Турошув хотонууд шадарай станцинуудһаа бүридэһэн ороной эгээн томо энергетическэ районой хамтын хүсэнһөө һураггүй ехэ болохо байна бшуу. Нээмэл аргаар, гаргаша багатайгаар абтадаг нютагай нүүрһэн дээрэ энэ электростанци хүдэлхэ юм. Станциин үйлэдбэрилһэн нэгэ киловат-час энергиин үнэ сэн Европо соогоо хямда байхаар хүлеэгдэнэ.

НАМАРТАА ЗАГАҺА БАРИЛГА ОЛЗОТОЙ

Бухарест. Румыниин загаһашад Дунайн адагай сөөрэм, татуур, хүзүүбшэ хоолойнууд соо намарайнгаа олзоборилгые эхилбэ. Тушаалгын пунктнуудта түсэбһөө гадуур олон зуун тонно карп, судак, сурхай ороно. Энэ намарай олзо омог эрхим һайн гэжэ заһагашад эрхы хургаяа харуулна. Тулчиин промышленна предприятиин загаһашад түсэбһөө гадуур 2600 тонно Дунайн загаһа баряа.

Дунайн адагта тусхай шэглэлтэйгээр загаһа үсхэбэрилгын хэрэгэй эрхилэгдэдэг болоһонһоо хойшо загаһашадай олзо хараа байса дээшэлнэ. Эндэ загаһанай үдэлгэдэ таатай сөөрэмүүд хэдэн зуун гектар дээрэ түхеэрэгдэнхэй.

СССР—БОЛГАРИ ГЭҺЭН ГАЗОПРОВОД

Софи. Болгарида зургаадахи табан жэл соо байгаалиин газ ороной гол түлишэнүүдэй нэгэн болохо юм. Карпадай хадануудай хаяаһаа эхи абаһан соргонуудаар Советскэ Союзһаа газ ерэхэ. Тиин Софи хото, ороной бусад промышленна томо түбүүд сэнхир түлишөөр хангагдаха байна.

Мүнөө газопроводой трасса дээрэ эршэтэй ажал бусална. Барилгын баазанууд дээрэ сор гонуудые тааруулан табиха һубагууд малтагдана. Ловеческэ округой Петревене һуурин шадар байрлаһан баазын коллектив амжалтатай ажалаараа орон дотороо суурхадаг юм.

— Манай участок дээрэ хэгдэжэ байгаа барилга-хабсаргалгын хүдэлмэринүүдэй 80 процентнь оньһожоруулагданхай,— гэжэ энэ баазын главна инженер Ангел Дриановский мэдүүлнэ.

Барилгын орёо хүдэлмэринүүдые хэхэдэнь, баазын коллективтэ совет мэргэжэлтэд үнэн зүрхэнэй туһаламжа үзүүлнэ.

ВЬЕТНАМАЙ ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА. Ханойн оёдолой 10-дахи фабрика ниислэл хотын түрүү предприятинуудай нэгэн болоно. Фабрика дотор дэлгэрһэн мүрысөөндэ оёдолой нэгэ...эхи ...х (зураг дээрэ) дүрбэн жэлэй туршада түрүү һуури эзэлжэ ябана. Тус цехтэ «Социалис ажалай коллективэй» хүндэтэ нэрэ зэргэ олгогдонхой.

ВИА—ТАСС-ай фото.

ХУБУУМНАЙ СЭРЭГЭЙ АЛБАНДА

ХЭЗЭЭДЭ БЭЛЭН

Сэрэгэй журналистын дэбтэрhээ

Һуралсалай талмай хадаа дайшалхы бэлэн байлгын ёhотой hургуулимнай гээшэ гэжэ солдадууд хөөрэлдэдэг юм. Хэрбээ хээрэ талада хэшээл гү, али hуралсал гэрахадаа эгэршэгүй эрэлхэг зоригтой, эсэхэ сусахые мэдэхэгүй хүсэ шадалтай байхыень сэрэгшэдэ эрилтэ табигдаа hаа, энээнэй бүри шанга шалгалта болохо байhаниинь ойлгосотой ааб даа. Энэ зундаа Забайкалиин сэрэгшэд иимэ шалгалта оло дахин гараhан байха. Подразделенинүүдэй сэрэгшэд холын аян замда ябаа, добтолхо ба бэеэ хамгаалха байлдаануудай hургуули нэгэнтэ бэшэ үнгэргөө... Үдэр, hүни, аамай халуун, хүнэгөөр адхарhан аадар бороо гэнгүй, солдадууд, сержантнууд, офицернууд мүнөө үеын дайн байлдаанда шухала хэрэгтэй бүхы юумэндэ үсэд нэтэрүүгээр hуралсаа.

Би hуралсалай талмайда нэгэнтэ бэшэ ошоhон, буряад сэрэгшэдтэй оло дахин уулзажа хөөрэлдэhэн байнаб. Дэбтэрэйнгээ хуудаhануудые иража байтараа, иимэ уулзалганууд тухайгаа hанаандаа оруулбаб. Эдэ эрэлхэг зоригто буряад хүбүүдые уншагшадтай танилсуулха хүсэлэнтэйб.

***

— Мотострелогуудай хэр hайн бэлэдхэлтэй байhые хараха дуратай гүт? — гээд командир дабтан асууба. — Политическэ hуралсалай талаар ротын командирай орлогшо мүнөө подразделенидээ бусахань. Тэрээнтэй ошолдогты. Эндэhээ холо бэшэ юм.

Арбаад минутаhаа үлүү саг соо гэшхэлэлдэбэбди. Харин hуралсалай талмай харагданагүй. Гэнтэ хорёод алхамай газарта ногоон хүдэлхэдэл гэбэ. Нэгэ солдат энеэбхилhээр тэндэhээ гаража ерэбэ. Танигдаагүй офицерые харажархимсаараа гэнтэ томоотой боложо, сэрэгэй ёhоор мэдээсэбэ:

— Рядовой Гаврилов бэеэ хамгаалгын байлдаанда бэлэн!

Сэрэгэй алба дүүргэжэ байхадаа, илангаяа дайнай жэлнүүдтэ хэдэн зуун окоп малтаха ушартай болоhон байнаб. Теэд Бата Гавриловай малтаhан окопые атаархан харанаб. Тэрэ хүнэй бодоод ябахаар гүнзэгы окоп малтажархиhан байба. Пулемёдоор буудаха талмай нарин нягтаар, таатай зохидоор хэгдэhэн, hомонуудаа табиха нүхэн малтагдаhан байна.

Взводой командирай уялга дүүргэжэ байhан сержант хажуудамнай хүрэжэ ерэбэ. Бусад сэрэгшэдтэ адли пулемёдой наводчик Гаврилов, тэрэнэй туhалагша рядовой Великанов гэгшэд hүниндөө окоп малтаа гэжэ тэрэ хөөрэнэ. Шулуутай газар дайралдаа. Солдадууд хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа, болзорhоо урид хүдэлмэрөө дүүргээ.

Һүүлдэ Бататай уулзажа хөөрэлдэбэб. Хэжэнгын аймагай Загаhата тосхондо түрэжэ хүн болоhон намтартай. Тэрэнэй эхэ Александра Гавриловна мүнөө энэ нютагта ажаhуудаг юм. Сэрэгэй албанда татагдахынгаа урда тээ тэрэ Улаан-Үдын шэлэй заводто шэл отологшоор хүдэлжэ байхадаа, спортоор hонирходог, ДОСААФ-ай автомотоклубта hуралсадаг байhан. Бата Гаврилов боксоор болон урилдаагаар хоёрдохи разрядтай спортсмен юм.

Бата Гавриловай пулемётно расчёт эгэршэгүй эрэлхэг зоригтой, бэеэ хамгаалха эрхим бэлэдхэлтэй байhанаа харуулаа гэжэ хэшээлэй hүүлээр мэдэжэ абааб.

***

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой тракторист Иван Галсанович Чойдонов болон тэрэнэй hамган Дулма Шамсуевна гэгшэд энэ зураглал уншагша hай гэжэ ехэтэ хүсэнэб. Юуб гэхэдэ, тэдэнэрэй хүбүүн Цыдендамба тухай эндэ хэлэгдэхэ байна бшуу.

...Эртэ үглөөгүүр hэн. Сэлгеэ жабар яhанай хуудаhаар үлеэнэ. Шинель үмдөөд байхаар. Теэд гэнтэ уhа мүрэн тээшэ дабшахын тулада бэлэдхэл хэжэ байhан ойро зуурын хүүргэ табигшад (понтонернууд) энэ хүйтэн үглөөе оройдоошье мэдэрнэгүй хэбэртэй.

Захиралта үгтэбэ. Хүсэтэ машинанууд эрье шадарай hөөг бургааhан соогуур шурган ороод, уhанай хаалта тээшэ шуумайшаба. Уhанай эрмэгтэ туласа ерээд, гэнтэ эрьелдэжэ, хойто мөөрнүүдэйнгээ уhанда булагдатар гэдэргээ сухариба. Самосвалнуудай кузов мэтээр понтонууд өөдөө ёдойн үргэгдэжэ эхилбэ.

Комсомолой расчёдой хойноhоо адаглан харанаб. Жолоошон Александр Козявкин, хүүргэ табигшад Николай Яковлев, Цыдендамба Ягдуров гэгшэдэй хүнгэн солбоноор ажаллахыень гайханаб. Ямар нэгэн оньhон машина шэнгеэр түргэн хүдэлнэд. Тэдэнэр бэхижүүлгын шүрэб hуладхаад, причалай түмэр аргамжа задалба. Эдэ бүгэдые хэхэдээ гарнуудынь угаа түргэнөөр, эршэгэнүүр шэнгеэр хүдэлнэ. Үнэтэ сагайнгаа секундашье гээнэгүй.

Понтонуудай уhанай нюруу дайража задарамсаар, сэрэгшэд блогые блогтойнь хоноохые оролдон, причалай түмэр аргамжые шангадхан татажа эхилбэд. Теэд хоноогдон тааралдажа үгэнэгүй. Уhанай түргэн урасхал понтонние иишэ тиишэнь шэдэлнэ. Рядовой Ягдуров удааншье бодолгото болонгүй, уhа уруу дэбхэрэн ороод, блогые гараараа хоноон тааруулна.

Жабарта үглөөгүүр хүйтэн уhанда орохо гээшэ хэсүүл ааб даа. Зүгөөр понтонно хүүргэ хараалагдаhан сагhаа урид hайн шанартайгаар табигдаад байгаа бшуу. Баhал разрядтай спортсмен Цыдендамба Ягдуровай шэн габьяа энээндэ яhала ехэ hэн.

***

Хэлхеэ холбоо байгуулагшадай подразделенидэ ошоhомни хээрэ талада үнгэргэгдэhэн хэшээлэй дүн гаргагдажа байба. Младша сержант Цырендаша Дашижигмитов нүхэдэйнгөө дундаhаа шалгараа.

Цырендашада даалгагдаhан оньhон аппаратура ехэл орёо даа: панельнүүд дээгүүр олон тоото тумблернууд, барюулнууд харагдана. Эдэ бүгэдые ойлгожо мэдэжэ абахань хэсүү бэрхэтэйл шэнгеэр hанагдана. Теэд младша сержант ядамаггүйгөөр ухааень олоод, ойлгоод лэ байха юм.

Эгээн хүшэр хүндэ байдалда найдамтай холбоо байгуулжа шадана. «Дайсанай» hаалта хэхые оролдоходо, тэрэ зайсуулаад, ондоо долги бариад байха юм. Эрхим мэргэжэлтын бэлиг шадабариин ашаар командирай холбоон секунда соошье таhалагдаагүй.

Хэлхеэ холбоо байгуулагшадай шэнэ район ошоод байхадан Дашижигмитовтэй уулзаа hэм. Нүхэдтэеэ суг хамта младша сержант машина далдалан, нюуса даабари дүүргэжэ байгаа.

Солдадые шэн зоригто hургадаг, дайшалхы бэлиг шадабариин амта танюулдаг газарта гурбан буряад хүбүүдтэй уулзааб. Советүүдэй ороной бусад үндэhэ яhатанай түлөөлэгшэд мэтэ буряад арадай хүбүүдэй Эхэ оронойнгоо зүүн хилые hэримжэтэйгээр сахин хамгаалжа байhыень уулзалга бүхэн эли тодоор гэршэлжэ үгөө.

Подполковник
В. КОЛЕСНИКОВ.

ЗУРАГУУД ДЭЭГЭ: младша сержант Цырендаша Дашижигмитов радийна машина нюун далдалжа байна. Пулемёдой наводчик рядовой Бато Гаврилов хэшээлдэ.

Авторай фото.

ҮШӨӨ ҺАЙНААР ҺУРАХАБДИ

Студентнэрэй Бүхэсоюзна слёт. Партиин ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй слёт дээрэ хэлэhэн үгэ. Студентнэрэй стипенди нэмээхэ, байра байдалыень hайжаруулха асуудалаар КПСС-эй ЦК-гай, Совет правительствын hаяхан абаhан тогтоол. Эдэ үгэнүүдые Улаан-Үдын дээдэ hургуулинуудта, техникумүүдтэ hурадаг залуу хүбүүд, басагад үдэр бүри дабтан, баяртайгаар хөөрэлдэнэ. Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай hуралсалай корпусуудай аудитори, коридор соогууршье, хамтын байрануудай комнатонууд соогууршье ябаа hаа, эдэл үгэнүүдые дуулахат.

Тиимэшье байха ёhотойл даа. Ушарынь хадаа, бүхы ороноймнай оло мянган студентнэрэй түлөөлэгшэд Москва хотодо сугларжа, өөhэдынгөө ажабайдал ба hуралсалай шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ ха юм. Слёт дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлэжэ, эндэ сугларгшадые ехэтэ баясуулаа, саашад... hайнаар эрдэмэй үндэhэ hуури ... hайн бэлэдхэлтэй мэргэжэлтэд болож... хыемнай бидэнние уряалаа бшуу.

Студентнэрэй абадаг стипендиие ер... лэй сентябриин 1-hээ дунда зэргээр 2... цент ехэ болгохо тухай тогтоол ехэ ... нартай документ болоно. Энэмнай ма... рэл партиин, Совет правительствын мэр... тэдые бэлдэхэ асуудалда аргагүй ехэ ... хандуулжа байhание үшөө дахин гэр...

— Һураха, үшөө hайнаар hурахаб... лэhэн мэргэжэлэйнгээ бүхы нюусануу... ри hайнаар шудалхые оролдохобди, — студентнэр хөрэлдэнэл.

Тон зүбөөр хэлэгдэhэн үгэнүүд! Эд... нүүд хадаа парти, правительствын анх... бидэнэй бодото харюу болог лэ!

Р. ЦЫБЕН...

багшанарай институдай студе...

КОМСОМОЛ ТУХАЙ ЮУ УНШАХАБ?

Ленинскэ комсомолой түрэhэн үдэр дүтэлжэ байна. Тэрэнэй мүндэлhөөр яhала олон жэл болоhо байна гээшэ ааб даа. Зүгөөр Эхэ ороной болоhон ямаршье үйлэ хэрэгүүд комсомол үетэнэй хабаадалгагүйгөөр үнгэрдэггүй, Коммунис партиингаа түрүүшын лэ уряагаар халуун зүрхэтэ комсомолшууд түрүү зэргэдэ жагсалсаад лэ байдаг ха юм.

Комсомолой нэрые алдаршуулhан баатарнууд хэды олон гээшэб. Тэдээн тухай номууд бэшэгдэнхэй, дуунууд зохёогдонхой.

Виталий Бонивур, Зоя Космодемьянская, Александр Матросов, Краснодоной эдир баатарнууд... Алдарта хэрэгээрээ нэрзее мүнхэлэн, уран зохёолой мүнхэ баатарнууд болоhон эдиршүүлэй нэрые дуржажа барахаар аал?

Комсомол тухай юу уншалтайб гэжэ эдир уншагшад асуудаг. Зүб лэ даа, комсомолой hайндэртэ тэдэнэй олониинь ВЛКСМ-эй зэргэдэ орожо, хальhандаа Ильичэй дүрсэтэй билет абажа болохол.

Гэбэшье комсомолой зэргэдэ орохоор этигэлтэй болохын тула тэрэнэй түүхые шудалха, тэрэнэй алдарта зам, революционно hайхан уг заншал тухайдань уран гоёор бэшэгдэhэн номуудые уншаха хэрэгтэй юм ааб даа.

В. И. Ленинэй «Залуушуулай союзай зорилгонууд» гэжэ номхонние залуу хүкүүд булта уншаха, мэдэхэ ёhотой. Энэ хадаа комсомолой III съезд дээрэ вождиин хэлэhэн үгэ, залуушуулые коммунис ёhоор яажа хүмүүжүүлхэб гэжэ зааhан hургаал мүн.

Тиихэдэ «Бидэ залуу гвардибди» гэhэн комсомол тухай согсолбори байха (Москва, Детгиз, 1958 он). Тус ном комсомол тухай бэшэhэн уран зохёолой зүйлнүүдhээ бүридэhэн. Юрэдөө совет уран зохёолшод комсомол тухай яhала hайн номуудые бэшэhэн ааб даа. Жэшээнь, Д. Нагишкинай «Бонивурай зүрхэн» гэhэн роман «Советский писатель» гэжэ хэблэлээр 1958 ондо гараhан юм. Тус роман дайнай үедэ эрэлхэг зоригтойгоор сагаантантай, хариин интервентнүүдтэй тэмсэhэн В. Бонивур тухай хөөрэнэ. Мүн баhа П. Журбагай зохёоhон «Александр Матросов» гэhэн туужые эдиршүүл уншаhан байгаа бэзэ. Маргарита Алигерэй Зоя Космодемьян... тухай бэшэhэн ... уншаа hэн гүт, ... шүүл? Бэлигтэ ... Михаил Светлов, А... зыменский гэгшэ... тэ hайхан мүр... комсомолдо зорю...

Буряад ороной ко... мол баhал ехэ түр... даа. Сэдьхэл зүрх... революцида шүтэh... рёод оной комсомо... манай Буряад ор... шье байhан юм. ... ондо Буряадай ... хэблэлээр гараhан ... ряадай комсомолой ... наhан» гэhэн ном... ахамад үеынхидэ ... дарта зам тухай ... хат. Мүн баhа 196... до Ю. Дылыковэй ... hэн «Буряадай ком... лой алдарта зам» ... ном дурадхахаар.

Үхибүүд! Манай ... лиотекэдэ ерэжэ, ... сомол тухай ном а... ты. Таанарта биб... карьнууд, дурад... список туhалха.

Б. ХАЛМАТО...
хүүгэ...
республикаы...
библиоте...
хүдэлмэрилэг...

ТАЛЫН ДУНДУУР ЗЭДЭЛЬЭН ДУУНУ...

Хэзээдэшье, хаанашье ябахада дуун хүнэй хани, ажал хүдэлмэри ульгам түргэн, хүнгэшье болгодог гээшэ бэзэ. Эдэ бүгэдые hайнаар ойлгоhон колхоз, совхозуудта, предприяти, эмхи зургаануудта дуу, хүгжэмэй тусгаар бригада эмхидхэгдэжэ, еабшалан, тарялан дээрэ ажаллажа ябагшадые гоё hайхан, ирагуу хүгжэм дуугаараа баясуулдаг омогорхуулдаг, тэдэние ажалай үшөө нэгэ илалта тээшэ уряалжа ябадаг болоо ха юм. Жэшээ болгон Буряадай хүдөө ажахын институдай дэргэдэ байгуулагдаhан агитбригада абаад үзэе. Институдай профком, комсомолой комитет ажалай халуун сагай үедэ тусгаар агитбригада байгуулжа, үбhэ, таряа хуряалгын үедэ хүдөөгэй ажалшадые хангаха гэлсэhэн байгаа.

— Манай агитбригада институдай экономическа факультедэй нэгэдэхи, хоёрдохи, гурбадахи курсын hурагшадhаа бүридхэгдэhэн юм. Согтой хүхюун хүбүүд, басагадhаа бүридэhэн манай агитбригада сентябрь hарын эхеэр Улаан-Үдын аймагай ажахынуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ концерт наада харуулхаар түрүүшынгээ аян замдаа мордоо hэмди, — гэжэ тус агитбригадын хүтэлбэрилэгшэ Галина Данилова хөөрэнэ.

Унаhан малгайгаа абаха забдагүй тооной хүдэлжэ ябаhан «Искра», «Дружба», «Маяк», «Советская Россия», «Восход», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай таряашад, малшадта тэдэнэр хоёр долоон хоногой туршада аяар 23 концерт табижа, олоной hайшаал магтаалда хүртэжэ ерэhэн байха юм.

Хонгёо гоё хоолойн дуун, ирагуу хүгжэм хаанашье — полевой стан гү, али тарянай тоог дээрэ, фермэдэ гү, али холын бэлшээри дээрэшье зэдэлhэн байна бшуу. Илангаяа дууша басагад Наташа Пашинская, Лена Михайлова, Ханда Балданова болон бусадай гүн сээжын оёорhоо хангюурдаhан дуунууд сугларгшадта ехэтэ hайшаагдаhан, тэдэнэй дуугаа дахин дахин дабтажа дуулахыень хүсэhэн байха юм. Агитбри... коллектив хүдөө нютагуудаа... хадаа, ганса концерт табяад... үнгэргөөгүй, харин на... эхилхын урда тээ уласхоор... асуудалаар лекци уншадаг ... hан. Лекциинь институда... лософиин кафедрын багша ... Мушанов уншаhан, суглар... дай hонирхоhон асуудалда ... хой, hайн харюу үгэдэг ба...

Улаан-Үдын аймагай ха... ажалшадта hайн програм... концерт харуулжа ерэhэн ... агитбригада институдаа ер... рээ, ээлжээтэ аяншалгада... юм. Тиихэдээ эдэнэр Хори... магай колхоз, совхозуудай ... шад, малшадай хүндэтэй ... дынь болоhоноо hаяхан б... ерэбэ. Эдэнэр гансахан ... хоногой туршада 12 концер... бяа ха юм. Хододоо хүхюун ... гүү, наада зугаа элбэгтэй ... студентнэрэй агитбригада ... Тайлсын, Хүрбын, Үдын ... зуудай, Хүрбын леспромхоз... доhодто шогтой хүхюун наа... руулhан байна.

Тиигэжэ намарай таряа х... га дээрэ ажаллажа ябаhан ... нютагуудай хүдэлмэри... Буряадай хүдөө ажахын ин... дай студентнэрэй табиhа... концерт хаража амарhан, ... hэн байха юм. Мүнөө эдэн... ралсалайнгаа хажуугаар, ... үнгэргэгдэхэ Агуехэ Окт... 54 жэлэй ойдо зорюулагда... программатай концерт бэлэ... туха сүлөөгүй hуралса... шэндөө дуу, хүгжэмөө з... жэ байнхай.

Т. БАДМАИ...

ХИЛЫН Саанаhаа

РАДИО ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ

ЕХЭ УДХА ШАНАРТАЙ АЙЛШАЛАЛГА

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй гэшүүн нүхэр Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Франци айлшалалгада хариин хэблэл онсо анхаралаа хандуулна. Совет айлшание хани халуунаар, үнэн зүрхэнhөө баясан угтаhан тухайнь, Л. И. Брежнев Францийн Президент Ж. Помпиду хоёрой хоорондохи хөөрэлдөөнэй сэхэ, үгэеэ ойлголсолгын оршон байдалда үнгэржэ байhан тухайнь олон тоото материалнуудые газетэнүүд толилно.

ПАРИЖ. Л. И. Брежневэй Парижда үнгэргэhэн хоёрдохи үдэр тухайнь Францийн газетэнүүд үргэнөөр мэдээсэхэ зуураа, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин энэ айлшалалгые «Франци Советскэ Союз хоёрой хани барисаанай, харилсаа холбооной хүгжэлтын шэнэ шата, эб найрамдалай болон уласхоорондын аюулгүйн хэрэгтэ оруулагдаhан ехэхэн хубита» гэжэ тоолоhо байhанаа элирхэйлнэ.

«Актюалите» гэжэ долоон хоногтоо нэгэ дахин гарадаг журналай корреспонденттэй хөөрэлдэхэ зуураа, Францийн гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Шуман ингэжэ тэмдэглэhэн байна: «Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр айлшалалга франко-совет харилсаа холбооe хүгжөөхэ тон шухала алхам мүн».

«Ж. Помпиду Л. И. Брежнев хоёрой hаналаа зүбшэлдөөн үнэн зүрхэнэй, шууд сэхэ оршон байдалда үнгэрнэ гэжэ Францийн тала тоолоно», — гээд «Фигаро» газетэ бэшэнэ.

«Европын аюулгүйн асуудалаар хоёр талын hанамжа адлирхуу байна», — тээд «Круа» газетэ тэмдэглэнэ. Энэ hанамжань хоёр ороной арадуудай аша туhада зорюулагданхай.

ВАРШАВА. «Уласхоорондын гол асуудалнуудаар hаналайнь нэгэн байhан ушар элирүүлэгдэбэ», «Үнэн зүрхэнэй, сэхэ шууд оршон байдалда», «Аша үрэ ехэтэй уулзалга» гэhэн юрэнхы гаршагууд доро Л. И. Брежневэй Францида айлшалалга тухай репортажнуудые, мүн бусад материалнуудые Польшын хэблэл үдэр бүри толилно.

ПРАГА. Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Францида айлшалалгые Чехословакиин «Свободное слово» газетэ «уласхоорондын гүн шухала удха шанартай үйлэ хэрэг» гэжэ тоолоно. Мүнөө болоhо байгаа совет-француз хөөрэлдөөнүүдтэ бүхы дэлхэйн олониитын анхарал хандуулагдана гэжэ газетэ бэшэнэ.

РИМ. Л. И. Брежневэй Франци айлшалалгые «Ехэ аша үрэтэй, амжалтатай үнгэржэ байна» гэжэ Италиин бүхы газетэнүүд тэмдэглэнэ. Парижда болоhо байгаа хөөрэлдөөнүүдэй түрүүшын хоёр үдэрэй дүнгүүд тиимэ тобшолол хэхэ үндэhэн болоно. «Аюулгүйн, харилсаа холбооной асуудалаар бүхэевропейскэ зүблөө зарлаха тухай асуудалаар хоёр тала нэгэ hанамжатай байба, — гээд «Унита» газетэ онсолно. Зүүн Урда Азида болоhо байгаа удха, үндэhэгүй дайнай, мүн Дүтын Зүүн зүгтэ тохёолдоhон байдал тухай асуудалаар СССР Франци хоёрой хараа бодолнууд адлирхуу байба гэжэ «Паэзе Сера» газетэ бэшэнэ.

БОНН. Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Франци айлшалалга «Европодо, мүн бүхы дэлхэй дээрэ шахардуу шанга байдал hуларуулха хэрэгтэ шэнэ шухала шатань болобо» гээд «Нойес Рейн-цайтунг» газетэ тэмдэглэнэ. «Европодохи политикын асуудалаар СССР, Францийн хүтэлбэрилэгшэд гол түлэб адлирхуу хараа бодолтой байба» гээд «Вестфелише рундшау» газетын шэнжэлэгшэ бэшэнэ.

Америкын Нэгэдэмэл Штадуудай городуудта дайнда эсэргүү тэмсэл үргэлжэлhөөр. Олохон городуудта болоhо байhан демонстрацинуудта Азиин Зүүн урдахи хубида дай замхааха гэhэн эрилтэнүүд табигдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: амгалан байдалай түлөө тэмсэлшэд Филадельфиин үйлсэдэ.

СОХИЛТОЁО УЛАМ ШАНГАДХАНА

ХАНОЙ. (ТАСС). Сүлөөлэлгэ гэжэ агенствын дамжуулhан хүсэд бэшэ мэдээнэй ёhоор, байгша оной сентябриин 20-hоо октябриин 20 хүрэтэрхи үе соо болоhон байлдаануудай үедэ Арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд Тайнинь провинцида дайсанай 2200 солдат ба офицернүүдые, тэрэ тоодо 50 американецые, хүлhөөнь буулгаhан, сэрэгэй 145 машина, 34 ехэ буу ба миномёт бута сохиhон, 33 самолёт ба вертолёт буудажа унагааhан байна.

ХАНОЙ. (ТАСС). Каосан Патет Лао гэжэ агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Лаосой патриодууд дайсанай сэрэгүүдтэ эсэргүү сохилтонуудые хэжэ үргэлжэлhөөр. Домбонуудай губи талын райондо октябриин 14-hөө 18 хүрэтэрхи үе соо дайсанай 5 самолёт буудажа унагаагаа.

ХАНОЙ. (ТАСС). Кхмерэй информационно агентствын мэдээсэhэнэй ёhоор, Камбоджые сүлөөлхэ зэбсэгтэ хүсэнүүд октябриин тэнгhээ урагша болоhон табан үдэрэй байлдаануудай үедэ Сиемреапай ба Компонтямай райондо дайсанай 260 шахуу солдат ба офицернүүдые хүлhөөнь буулгаа, 105 миллиметрэй ехэ буунуудай байhан склад дэлбэ сохёо.

АНГЛИИН БУЛИМТАРАГШАДАЙ УБАЙГҮЙ ААША

ДУБЛИН. (ТАСС). Ольстерой ба хүршэ Ирландиин хоорондохи хилэ дээрэ зэбсэгтэ тулалдаанууд баhа болоhо эхилээ. Англиин сэрэгүүд хилэ худар автомадуудаар буудажа, Ирландиин сүлөөтэ эрхэдэ дахинаа халдаба.

Хилэ дамжан гарадаг харгы дээрэ, сэрэгэй частьнуудай ба хуягта машинануудай хамгаалга доро саперүүдай нүхэнүүдые малтаhанай hүүлээр, Англиин сэрэгүүдэй ба хилэ шадархи районуудай хүн зоной хоорондо тулалдаанууд болоо.

Хойто Ирландиин, бэеэ даанхай хүршэ Ирландиин хоорондохи холбооe таhалхын тула Англиин армиин хэдэг ябуулганууд Ирландиин хүн зоной дунда ехэ зэбүүрхэл үүсхэнэ.

Ирландиин хэблэлэй мэдээсэлнүүдhээ харахада, Англиин сэрэгүүд Ольстер Ирланди хоёрые холбодог 70 гаран харгы ба хүүргэ hандаргаад байна.

Ирландиин премьер-министр Джон Линч парламент дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Англиин сэрэгүүдэй хуули буса ябуулгануудые болюулгаха эрилтэ табиба. Ирланди ООН-до хандаха hаанатай, юундэб гэхэдэ, хилэ дээрэ Англиин армиин хэдэг ябуулганууд энэ райондохи амгалан тайбан байдалда аюул тохёолдуулна гэбэ.

Демонстрантнуудые барижа хааба

ВАШИНГТОН. (ТАСС). «Эб найрамдалые ба үнэн зүб хэрэгые хамгаалха арадай коалициин» үүсхэлээр эмхидхэгдэhэн дайнда эсэргүү тэмсэлшэдэй октябриин 26-да болоhон жагсаалда хабаадагшадые Америкын засагаархид барижа хааба. Даб дээрэ абтаад байhан мэдээнэй ёhоор, 300 гаран хүн түрмэнүүдтэ полициин автобусуудаар абаашагдаа.

Олониитын түлөөлэгшэдэй жагсаал Джордж Вашингтоной хүшөөгэй дэргэдэ болоhон митингhээ эхилээ hэн. Митинг дээрэ Холбоото Штадуудай олониитын мэдээжэ ажал ябуулагшад үгэ хэлээ.

Удаань митингдэ хабаадагшад Сагаан байшан тээшэ шэглэхэдээ, полициин хүсэнүүдэй олон дабхар хаалта дабаха ушартай болоо. Эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэд буруушаалгын тэмдэг болгон hуудал демонстраци хэхэдэнь, тэдэние барижа хаажа эхилээ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда: Л. И. Брежневэй Франци ошоод байhан тухай ТАСС-ай материалнууд. «Мүнөөдэр—Ленинскэ комсомолой мүндэлhэн үдэр» гэhэн ниитэ гаршаг доро информацинууд.

Хоёрдохи хуудаhанда: «Депутадууд хуули сахина» — гэhэн корреспонденци. «Байгалай баялигуудые—Эхэ орондоо»—И. Новиковой статьягай түгэсхэлтийна ажабайдал.

Гурбадахи хуудаhанда. Брежневэй Франци ошоод ... тухай ТАСС-ай матер... Хилын саанаhаа.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. ...гэлдэр, мүнөөдэр, үглөө... тематическа хуудаhан.

Редакторай ор...
М. Н. НИМ...

Манай адрес, телефону...

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—6... приёмная — 54-93, зам. редактора — 68-08, зам. редакт... 62-62, ответ. секретаря — 50-52, зам. ответ. секретаря—6... отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—6... 63-86, пропаганды и агитации — 56-23, промышленност... строительства—61-35, советского строительства и быта—6... культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, ...формации—34-05, общественная приёмная—56-62, маши... бюро — 57-63, фотолаборатория — 33-61.

Н-01597. Заказ № ...